1944

2004

Zestig jaar Amateur Tuinders Vereniging Dordrecht

1944
2004

Zestig jaar Amateur Tuinders
Vereniging Dordrecht

Ontwerp omslag en binnenwerk:
Ivar van Bekkum
Teksten: Wim Aarnoutse
Interviews: Frits Baarda

Fotografie:
Portretten interviews en locaties:
Cees Colijn
Huidig bestuur: Matthijs Reppel
Tuinhekjes (omslag): Wim Aarnoutse
Luchtfoto (omslag): Van Wijk
Bloemen close-ups: Ivar van Bekkum
Overzicht tuin: Jacqueline Steeghs
Overige foto's: verenigingsarchief

Tekening pagina 48: Frits van der Horst

Scannen beeldmateriaal:
Leijdsman grafische partner
Druk: Liebeek, Barendrecht
Coördinatie: Jacqueline Steeghs
Met medewerking van de jubileumcommissie

Oplage: 300

© Juni 2004

Amateur Tuindersvereniging
Dordrecht
Nieuwe Noordpolderweg 1
3312 AD Dordrecht
Telefoon 078-6140454

Postadres:
Postbus 1009
3300 BA Dordrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, of door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever van dit boek, de ATV Dordrecht.

De opdrachtgever heeft getracht alle rechthebbenden op copyright van de in dit boek opgenomen foto's en illustraties te bereiken. Mochten er toch nog foto's en illustraties zonder voorkennis van de rechthebbenden zijn afgedrukt, dan worden deze verzocht contact met de opdrachtgever op te nemen.

Voorwoord

Het doet ons genoegen u het jubileumboek 1944 • 2004, zestig jaar Amateur Tuindersvereniging Dordrecht aan te bieden. Aan de totstandkoming is ruim twee jaar met zorg gewerkt. Voor het vergaren van de informatie is veel tijd gestoken in het doorlezen van oude (deels handgeschreven) archiefstukken en notulen. Vanaf de oprichting in 1944 zijn ze grotendeels bewaard gebleven. Ondanks de zorgvuldige werkwijze zal het boek wellicht fouten bevatten. We hopen dat u daar doorheen wilt kijken.
Voor zover ons bekend hebben de leden binnen Dordrecht op tien verschillende locaties 'getuind'. Oude foto's zijn hiervan slechts beperkt aanwezig. Van een aantal locaties zijn daarom nieuwe foto's gemaakt. We willen zo een 'wandeling' maken langs de diverse locaties. De lezer komt langs vier perioden van vijftien jaar. Omdat de perioden in elkaar overlopen is het niet ondenkbaar dat een bepaald voorval in een ander jaar is terechtgekomen.
De periodes zijn als volgt verdeeld:
1944 • 1959 oprichting, het AVVN, naoorlogse woningnood
1959 • 1974 verjaging van locaties, acceptatie Vlijpark
1974 • 1989 leven op het Vlijpark, einde lidmaatschap AVVN
1989 • 2004 huidige situatie, recreatief tuinieren, weer AVVN

Veel leden zijn we dankbaar vanwege hun grote toewijding. Twee van hen in het bijzonder: Gijs van Beusekom en W. van de Laan, die onze ereleden zijn. Leden van verdienste zijn: Joris in 't Veld, Jan en Helen 't Hart, Piet Kalkman, Bas van Leeuwen, Wim de Jong en Thijs Hamers.

De medewerkers aan dit jubileumboek willen we ook danken. Hun naam staat in het colofon vermeld. In het bijzonder willen we onze secretaris, Willem Aarnoutse, vermelden. Dit boek was niet alleen zijn idee, ook bij het verzamelen van feiten en schrijven heeft hij een groot aandeel gehad.

Veel kijk- en leesplezier toegewenst door,

het bestuur en de jubileumcommissie.

’44 • ’59	Het begin	4 • 15
’59 • ’74	De verjaging	16 • 25
’74 • ’89	Het Vlijpark	26 • 35
’89 • ’04	Van volkstuin naar	36 • 48

Hoe mooi
in de morgendauw
al deze verse bloemen

'44 '59 Het begin

Op 7 juni 1944 verscheen er een advertentie in het Dordrechts-Dagblad waarin de oprichting van een amateur tuindersvereniging werd aangekondigd.

Aangezien het in de oorlogstijd verboden was met meer dan drie personen samen te scholen moest voor de vergadering een vergunning worden aangevraagd bij de gewestelijk politiepresident in Rotterdam. Op 1 juli 1944 werd de vergunning verleend door de waarnemend politiepresident en op 19 juli 1944 kwamen de eerste 41 leden bij elkaar in het Werkmansgebouw Grote Kerksbuurt.

Door de enorme voedselschaarste in 1944 - er kwam zelfs een hongerwinter achteraan - waren de leden blij dat een stuk grond in Krispijn beschikbaar kwam, waar ze zelf aardappelen, groente en fruit konden verbouwen.

Drie andere punten tijdens deze vergadering waren belangrijk:

- Er werd een bestuur gekozen met de heer C.Thoen als oprichter en secretaris (hij heeft het secretariaat 30 jaar verzorgd). De heer J.W. de Klerk werd voorzitter, de heer L. Pieren penningmeester en tuincommissaris was de heer C de Jong.
- Als oprichtingsdatum werd 7 juni vastgelegd, de plaatsingsdatum van de advertentie.
- De vereniging werd lid van het Algemeen Verbond van Volkstuinders Nederland (A.V.V.N.).

In de periode van 1944 tot 1946 groeide de vereniging naar circa 300 tuinen op verschillende locaties in Dordrecht.

In mei 1945 was de oorlog gelukkig voorbij en kon iedere tuinder in vrijheid de hobby uitoefenen. Hoofdzakelijk verbouwden ze voedsel en af en toe plantten ze een bloemetje. 'Recreatie-tuinieren' was toen nog niet aan de orde.

Bladerend en lezend in het archief komen er locaties voorbij waar de leden hebben kunnen tuinieren, maar waar zij ook - vanwege de naoorlogse woningnood - steeds weer moesten vertrekken en ergens anders opnieuw beginnen.

Nieuweweg *(voormalige locatie tuinvereniging)*

Wieldrecht *(voormalige locatie tuinvereniging)*

Documenten eerste vergaderingen.

Volkstuinders
van Dordrecht! 1944

Hierdoor noodigen wij U uit tot een bijeenkomst op **Woensdag 7 Juni** a.s., **'s avonds 7 uur** in het **Werkmansgebouw Grootekerksbuurt** alhier.
Daar wordt opgericht een „Afdeeling Dordrecht" van bovenstaand Verbond.

Spreker:
de Heer VISSCHER
uit Voorburg,
Hoofdbestuurder van het Algemeen Verbond van Volkstuinders.

Fragmenten uit de correspondentie met het Algemeen Verbond van Volkstuinders Nederland.

Geacht Bestuur,

Met voldoening ontvingen wij Uw eerste teeken van leven na de bevrijding n.l. Uw schrijven van 29 Juli j.l.

Wij hebben er uit gelezen, dat Uw afdeeling kern gezond is, zoo ook het bestuur, in figuurlijken en leterlijken zin, en Uw ledental zelfs is gestegen tot 240.

Het ligt in onze bedoeling, tegen het einde dezer maand naar Dordrecht te komen teneinde een nadere bespreking te hebben inzake de tot-standkoming van een eigen tuincomplex.

"Naar aanleiding van Uw bovenaangehaald schrijven delen wij U mede, "dat in het ontwerp van het nieuwe uitbreidingsplan voor deze ge- "meente terreinen voor het aanleggen van permanente volkstuinen "zullen worden gereserveerd. Dit plan zal t.z.t. worden gepubli- "ceerd en U zult desgewenst dan in de gelegenheid zijn hiervan "inzage en kennis te nemen.

In Uw brief van 14 April bericht U ons o.m. dat Uw Vereniging op 28 Augustus a.s. een feestavond heeft georganiseerd ter gelegenheid van Uw 10 jarig bestaan en doet U ons verder mededeling dat U nog èèn wens heeft n.l. een vlag voor Uw afdeling waarvoor U geen middelen ziet om die in Uw bezit te krijgen en vraagt U ons Bestuur om raad.

x Geen eigen tuincomplex
Hier en daar stukjes grond

Marianne Reppel

Tranen om wrikkende anemonen

Eén keer heeft ze moeten huilen om een bloem, al was het niet op haar eigen tuin. Ze was met haar man Matthijs in de Alpen aan het wandelen, toen ze een gentiaan zag staan. Die vorm, die kleur, dat licht dat de bloem deed vlammen! Op haar buik heeft ze er ademloos naar liggen kijken. De gentiaan verwaterde in haar tranen.

Sinds drie jaar woont Marianne Reppel (1944) in haar eigen bloemenweelde, die tuinhuis 54 omringt. Ze kan niet stoppen met praten, als het over zaden en bloemen gaat. Thuis in de stad begint ze 's winters al met het kweken van zaden. Tientallen bakjes staan er op stoelen, de strijkplank en vóór de ramen. 'Ons hele huis is een kweekkas', zegt ze. Eén raam is vrij, daarachter zit Matthijs, die liever naar schitterende luchten kijkt. Hij gunt Marianne haar totale overgave aan bloemen.

In het voorjaar verhuizen de zaailingen naar het Vlijpark, waar ze met alle liefde de grond in gaan. Dan begint het genieten. 'Ik slaak kreten van vreugde bij een wrikkende anemoon. Hoe die zich aan de aarde ontworstelt!', vertelt ze, terwijl haar ogen de bloem in kwestie zoekt. Ze heeft meer favorieten: 'De Californische Reus, om krankjorum van te worden. En lyrisch word ik van de geur van de Abbesynse gladiool'. De tuin is ingedeeld naar kleur: er zijn roze-rode en blauwe perken. Ze leeft in een kunstwerk, onder haar regie door de natuur geschapen.

Het is alsof ze na de aankoop van het lapje grond is thuis gekomen. Als kind wilde ze al 'iets met bloemen' doen, als ze groot zou zijn. Ze determineerde alle bloemen in de Kennermerduinen. Maar in haar kinderjaren moest ze van de hooikoorts huilen. Ze koos een ander beroep, ze werd verpleegkundige en later professioneel poppenspeelster. Nu is ze toch een 'bloemenvrouw'. Haar liefde spreidt zich uit tot over haar eigen tuingrenzen. Ze heeft ook de zorg voor het openbaar groen van het hele park. 'In overleg met het bestuur bepaal ik welke bloemen en struiken worden aangeplant.' Met een ploegje houdt ze het goed bij. Na de arbeid wil ze dan wel rusten. Marianne: 'Ja, 's avonds, in de schemering, met een glas wijn. Zien dat het goed is in de tuin.'

Tuinwedstrijd en puntenlijst.

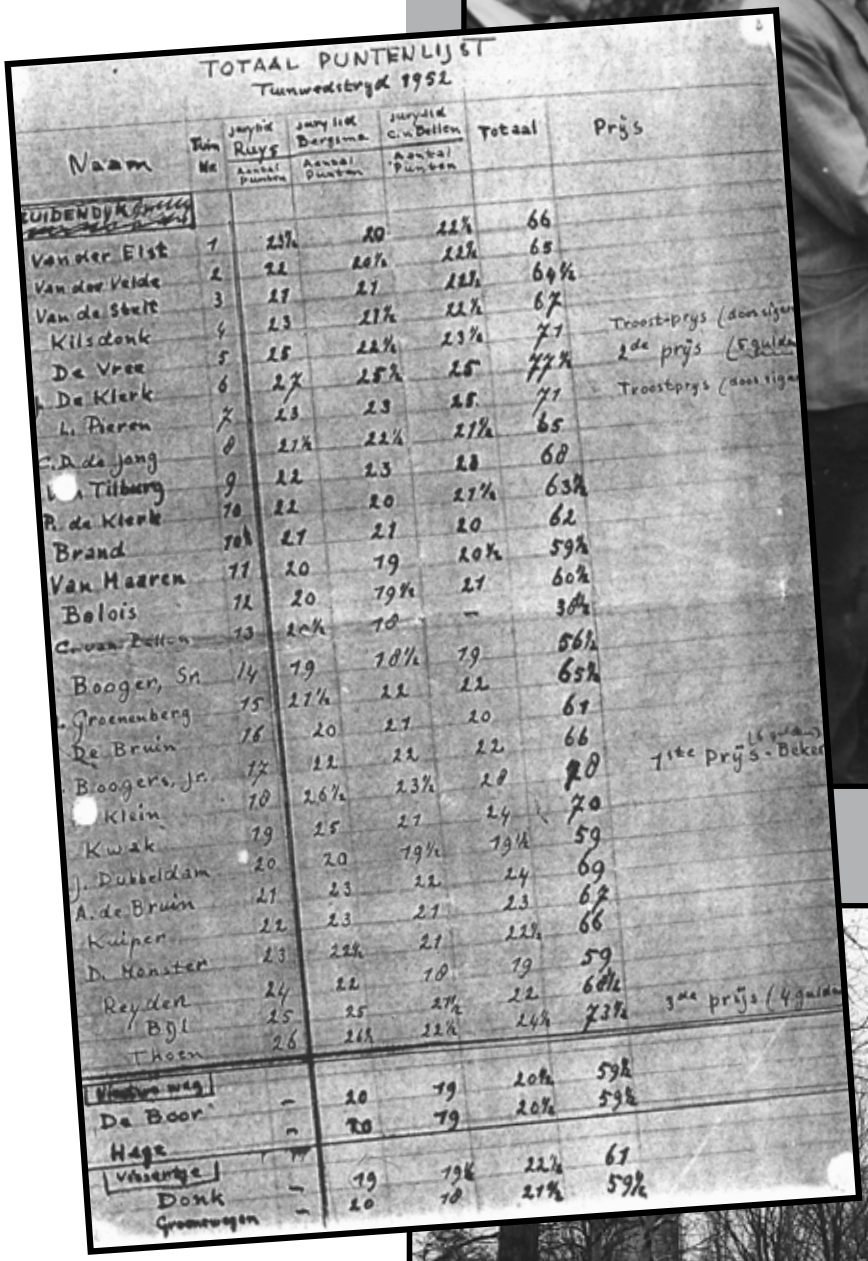

TOTAAL PUNTENLIJST
Tuinwedstrijd 1952

Naam	Tuin No	jurylid Ruys Aantal punten	jurylid Bergsma Aantal punten	jurylid C. v. Bellen Aantal punten	Totaal	Prijs
GUIDENDIJK						
Van der Elst	1	23½	20	22½	66	
Van der Velde	2	22	20½	22½	65	
Van de Stelt	3	21	21	22½	64½	
Kilsdonk	4	23	21½	22½	67	
De Vree	5	25	22½	23½	71	Troost-prijs (doos sigaren)
J. De Klerk	6	27	25½	25	77½	2de prijs (5 gulden)
L. Pieren	7	23	23	25	71	Troostprijs (doos sigaren)
C. D. de Jong	8	21½	22½	21½	65	
L. Tilburg	9	22	23	28	68	
P. de Klerk	10	22	20	21½	63½	
Brand	10½	21	21	20	62	
Van Haaren	11	20	19	20½	59½	
Bolois	12	20	19½	21	60½	
C. van Bellen	13	20½	18	–	38½	
Boogen, Sr.	14	19	18½	19	56½	
Groenenberg	15	21½	22	22	65½	
De Bruin	16	20	21	20	61	
Boogers, Jr.	17	22	22	22	66	1ste prijs (6 gulden) - Beker
Klein	18	26½	23½	28	78	
Kwak	19	25	21	24	70	
J. Dubbeldam	20	20	19½	19½	59	
A. de Bruin	21	23	22	24	69	
Kuiper	22	23	21	23	67	
D. Honster	23	22½	21	22½	66	
Reyden	24	22	18	19	59	
Bol	25	25	21½	22	68½	3de prijs (4 gulden)
Thoen	26	26½	22½	24½	73½	
Nieuwe weg						
De Boer	–	20	19	20½	59½	
Hage	–	20	19	20½	59½	
Vissenkop						
Donk	–	19	19½	22½	61	
Groenewegen	–	20	18	21½	59½	

Brouwersdijk *(voormalige locatie tuinvereniging)*

Zeehavenbuurt *(voormalige locatie tuinvereniging)*

ANNO 1433

N.V. BROUWERIJ „DE SLEUTEL" DORDRECHT

WETT. HOLLAND GED.

TELEFOON 6341
POSTREKENING 40975
BANKRELATIE: INCASSOBANK N.V

N.V. BROUWERIJ „DE SLEUTEL"

Vereniging van Volkstuinders,

Afd. "DORDRECHT"

DORDRECHT, den 21 Februari 1951.
VARKENSMARKT 64

Mijne Heren,

Hierbij geven wij U toestemming het stuk grond hoek Viottakade/Brouwersdijk gratis te benutten voor het aanleggen van tuintjes, onder uitdrukkelijke voorwaarde dat het complex onmiddellijk vrijgemaakt wordt, zodra wij de wens daartoe te kennen geven.

Het complex dient voorts in zodanige toestand gehouden te worden, dat wij geen last kunnen krijgen op grond van gemeentelijke bepalingen van welke aard dan ook.

Wij verzoeken U degene, die zijn paard tot dusver op het stukje grond liet grazen, van onze toestemming tot gebruik aan Uw vereniging in kennis te stellen.

Hoogachtend,
N.V. Brouwerij " DE SLEUTEL "

Sander Hamels

‘Water gaat voor bomen’

Tweemaal per jaar zit Sander Hamels in de put. Het overkomt hem in het voor- en in het najaar. Dan buigt hij zich met zijn hoofd diep voorover, tot bijna een meter onder de grond. Daar bevindt zich de watermeter, die eruit of erin moet, afhankelijk van het jaargetijde. Honderd meters staan er bij de huisjes en hij is er verantwoordelijk voor. Sander Hamels (1932) geeft leiding aan de vier man sterke waterploeg.

Eén keer ging het mis. Sander viel voorover in een put. Zijn hoofd wilde niet terug. En de anderen waren al vertrokken, naar een andere klus. ‘Ze waren me kwijt’, vertelt hij. ‘En ik kon niet zeggen waar ik was. Een overbuurman heeft me gevonden en eruit getrokken.’

Waterman is hij graag. Het is leuke afleiding, en hij kan zijn kennis over buizen en pijpen kwijt. Als gepensioneerd pijpfitter heeft hij tijd genoeg. Samen met zijn vrouw Adrie zit hij al zeven jaar in tuinhuis 48, nadat ze eerst hun bootje en daarna de caravan hadden afgeschaft. ‘Het geeft hier een hoop rust’, zegt hij, uitkijkend over zijn strak gemaaid grasveld. ‘Geen verplichtingen, je zit hier helemaal op je gemakkie.’ Het liefst zit hij in zijn kas, waar hij zijn groenten koestert. Buiten zorgt Adrie voor de bloemen. Als het warm is haalt Sander water uit de sloot bij de overbuurman en vult hij er vier enorme tonnen mee, achthonderd liter bij elkaar. ‘Ik zorg dat er water is’, zegt hij onder zijn veranda met druiven. ‘Mijn vrouw weet welke bloemen het meeste lusten.’

Bij hem zijn de tuin en de waterleiding in orde. Geen boom die de pvc-buizen kan verpulveren. Wortels, je mag ze niet de ruimte geven. Grote bomen moeten wijken, water gaat voor. Maar de leidingen kunnen ook spontaan scheuren, wegens ouderdom. Ze zitten er al dertig jaar in. Altijd zijn er wel lekkages, geheid op de t-splitsing. ‘Leidingen zijn net als mensen, er komen steeds meer gebreken bij en op een bepaald moment houden ze ermee op.’

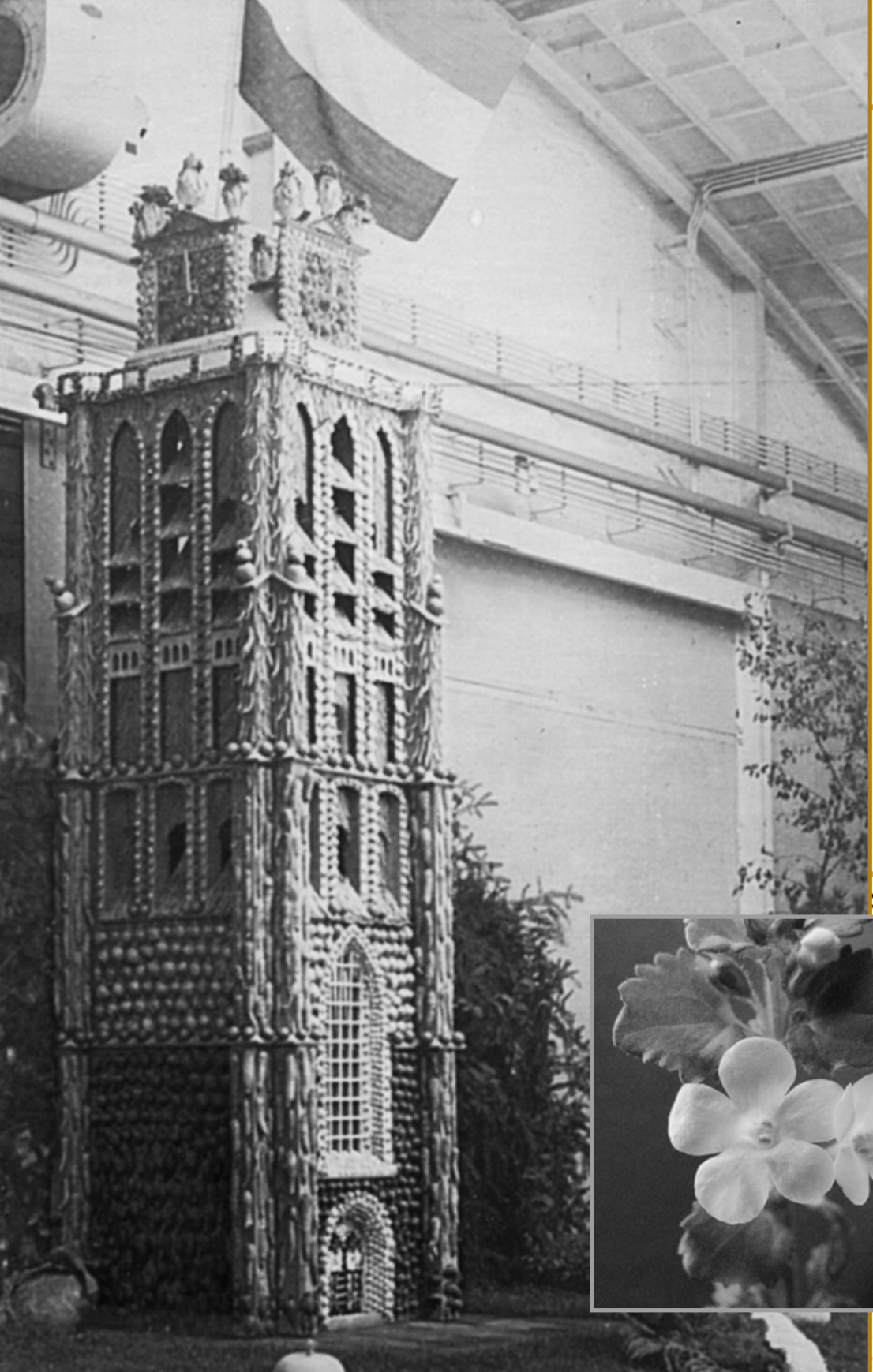

DORDRECHT MET WERKSTUK NAAR VOLKSTUINDERSTENTOONSTELLING

In de timmerfabriek van de firma J. Schuiling aan de Vest, was Zaterdag het werkstuk van de Dordtse afdeling van Volkstuinders te bezichtigen, dat van 4 tot 9 September in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam tentoongesteld zal worden. Het werkstuk is een natuurgetrouwe nabootsing van de Grote-Kerkstoren op een-vijftiende van de ware grootte.

Het nu nog kale houten geraamte, dat op zich reeds 'n knap stukje werk is, zal in zijn geheel worden bekleed met tuinbouwproducten en is daardoor de enige dergelijke inzending. De Utrechtse inzending, de Utrechtse Dom, is namelijk met bloemen bekleed.

Zo zullen de spitsjes boven op de wijzerplaat gevormd worden door enkele spitskolen en de cijfers op de wijzerplaat door tomaten, terwijl het overgrote deel zal bestaan uit diverse soorten bonen.

De achtergrond zal gevormd worden door een scherm in de Dordtse kleuren, bestaande uit tomaten en bloemkool.

Voor dit alles zal een talud komen, bepplant met honderden potplanten, die tezamen het Dordtse wapen vormen.

De inzending van Dordrecht zal tussen alle andere werkstukken, waaronder een waterpartij met achttien fonteinen, die de de achttien afdelingen uitbeelden, een bijzonder goed figuur slaan.

Te zijnertijd hopen wij hier nog nader op terug te komen.

N.D.C. 14-7-'53

De Dordtenaar 30-8-'54

Feest bij volkstuinders

In het gebouw „De Harmonie" vierde Zaterdagavond de amateur-tuindersvereniging „Dordrecht" het tienjarig bestaan. In zijn openingswoord gaf de voorzitter, de heer J. W. de Klerk, uiting aan zijn dankbaarheid voor de saamhorigheid van de leden en de bijzonder goede samenwerking met het hoofdbestuur van het Algemeen verbond van Volkstuindersverenigingen in Nederland.

De voorzitter van dit verbond, de heer P. Visser uit Amsterdam, gaf blijk van de belangstelling van het hoofdbestuur en complimenteerde de Dordtse afdeling met het heugelijke feit. In een kernachtige toespraak hoopte spr. — evenals de heer De Klerk — op begrip van de zijde van het gemeentebestuur van Dordrecht voor het ontstellende gebrek aan ruimte voor deze bij uitstek Nederlandse liefhebberij. Hij deed zijn woorden vergezeld gaan van een prachtige afdelingsbanier. Het feestelijke gedeelte van de herdenking was in vertrouwde handen van het muziek- en toneelgezelschap de „Sanberra's", het orkest de „Flamingo's" en de humorist-goochelaar Antonini, welke de aanwezigen op gezellige wijze enkele uurtjes vermaakten.

HET VRIJE VOLK — DINSDAG 1 FEBRUARI 1949

DORDRECHT

Dordtse Volkstuinders bijeen

De Dordtse afdeling van het Algem. Verbond van Volkstuinders hield een drukbezochte jaarvergadering. Als sprekers waren aanwezig de heer P. Visser, voorzitter van het Algem. Verbond van Volkstuindersverenigingen in Nederland, en de heer J. Vijvers, voorzitter van de Centrale Inkoop-Commissie, beiden uit Amsterdam. In zijn openingswoord deelde de voorzitter van de Dordtse afdeling, de heer J. W. de Klerk, een en ander mede over de a.s. viering van het vijfjarig bestaan der afdeling. Hij verzocht de leden ook hun tuinen in overeenstemming te brengen met dit feest. Alles zal dit jaar in het teken der propaganda staan voor een eigen tuincomplex. Een grote onderlinge tuinwedstrijd worden gehouden en tot slot zullen de leden met hun vrouwen een gezellige feestavond houden in Americain, waarvoor een Dordtse toneelvereniging is uitgenodigd.

Uit het jaarverslag van de secretaris kon men waarnemen, dat in het afgelopen jaar veel gebeurtenissen hadden plaatsgevonden. De hoop blijft gevestigd op een eigen tuincomplex in Dordt. Het jaarverslag van de penningmeester gaf een overzichtelijk beeld van de uitgaven; ondanks grote uitgaven is de financiële toestand goed te noemen. In het bestuur kwam geen verandering, de aftredende bestuursleden werden bij acclamatie herkozen. Hierna was het woord aan de spreker, de heer P. Visser, die uitvoerig het doel van het Algem. Verbond van Volkstuinders in Nederland uiteenzette. Voor alle volkstuinders, aldus spreker, dreigt er maar één gevaar „een tekort aan grond". Wij zien die grond steeds kleiner worden. Van gemeentewege gaat men de belangen afwegen en wij zitten in de hoek waar de meeste slagen vallen. Om dit gevaar te keren moeten wij vooral eensgezind blijven. Wij willen een wettelijke bescherming, zei spreker. Wat hier in Dordt plaatsvindt komt ook elders voor. Wij moeten hier ook het volkstuinieren op hoger plan brengen. Maakt dit jaar eens iets mooiis van uw tuin, laat er propaganda van uitgaan en zorgt, dat er geen aanmerkingen gemaakt kunnen worden. Hoe sterker de afdeling is, des te meer invloed zal er van haar uitgaan, besloot spreker. Daarna kwam de tweede spreker van de avond, de heer J. Vijvers, aan het woord, die het doel uiteenzette van de Centrale Inkoop-Commissie van het Verbond en de voordelen, die de leden hebben door hun inkopen via deze commissie te doen. Deze commissie is een onderdeel van het Algemeen Verbond van Volkstuinders en hiervoor riep spreker aller medewerking in. Aan het slot van de avond bracht de heer J. W. de Klerk beide sprekers hartelijk dank en zegde hun toe, dat zij volledig op de steun van de Dordtse afdeling kunnen rekenen.

Sympathiek gebaar

Dit voorjaar hadden ze het met z'n allen afgesproken! Op 2 September zou het gaan gebeuren. Dan zouden de leden van het algemeen verbond van volkstuinverenigingen, hun belofte gestand doen, en massaal bloemen en fruit aanbieden aan de lijdende evenmens.

In het gehele land zijn dan Zaterdagmiddag de besturen langs de sanatoria en de ziekenhuizen getrokken om de goede gaven van het land, royaal te verspreiden.

De Dordtse volkstuinders zijn daarbij niet ten achter gebleven. Ze hebben het met bloemen gedaan, want de schamele lapjes grond, die hun ten dienste staan, zijn niet zodanig, dat er fruit gekweekt kan worden. Doch voor een bloemetje is altijd een plaatsje te vinden, en voor dit sympathieke doel kan van de geringe kwantiteit, nog wel een bos worden afgestaan.

De manden zaten dan ook goed gevuld, toen de heren aanbelden bij „Weizigt", 't Diaconessenhuis, het R. K. Ziekenhuis, 't Gemeente Ziekenhuis en de ziekenverpleging. De zusters waren zeer verast met deze royale attentie, en met graagte distribueerden zij de verscheidenheid over de zalen en de kamers, zodat vrijwel alle patiënten veel genoegen beleefden aan dit mooie gebaar van de volkstuinders.

De Dordtenaar 29-6-'54

Uitstapje kinderen amateur-tuinders

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Amateur-tuindersvereniging „Dordrecht" maakte een vijftigtal kinderen van 6—12 jaar der leden een uitstapje naar de bosrijke omgeving van Breda. Bij het vertrek heerste er een vrolijke stemming en in deze sfeer bereikte men al spoedig het Liesbos en Mastbos. Op de Seterseberg deden de kinderen een balspel. Daarna zette men de reis voort naar Teteringen, waar de jeugd zich enige uren in een speeltuin vermaakte. In vrolijke stemming arriveerden allen weer rond half acht in Dordrecht.

Een greep uit de krantenartikelen uit de beginperiode.

„De Dordtenaar" 23 juli 1955

Volkstuinen in Nieuwe Stadspolder

In een schrijven van de Amateurtuindersvereniging „Dordrecht" merkt het bestuur — naar de mening van B. en W. terecht — op, dat door de steeds voortschrijdende stadsuitbreiding de hoeveelheid voor volkstuinen beschikbare grond steeds kleiner wordt. De aanleg van de sportvelden aan de Admiraal de Ruyterweg onttrekt wederom een belangrijk perceel aan de volkstuinderij.

Aangezien B. en W. van oordeel zijn, dat het aanleggen en bewerken van volkstuinen een bij uitstek nuttige en zinvolle vrijetijdsbesteding vormt, welke een wezenlijke bijdrage vormt tot verhoging van het levensgeluk van brede kringen der bevolking, hebben zij nagegaan op welke wijze zij aan het verzoek van genoemde vereniging zouden kunnen voldoen, om enige compensatie te verschaffen voor de grond, welke voor de volkstuinders verloren is gegaan.

B. en W. menen thans hiervoor een oplossing te hebben gevonden door de beschikbaarstelling van een perceel weiland, in de Nieuwe Stadspolder, onder de gemeente Dubbeldam, dat enige tijd geleden door het overlijden van de pachter vrij van pacht is gekomen. B. en W. zouden dit perceel aan de vereniging willen verhuren, en wel van jaar tot jaar, tot wederopzegging, doch voorshands voor de duur van ten hoogste vijf jaren. De huurprijs zouden zij willen bepalen op *f* 200 per ha. per jaar, waarmede het bestuur van voormelde vereniging accoord gaat. B. en W. stellen de raad voor hiertoe te besluiten.

Gemeentelijk uitbreidingsplan verdringt volkstuinen

Moeilijkheden vragen dringend om oplossing

Wanneer men als oningewijde onverwachts bij een instelling, een vereniging, in de gelegenheid wordt gesteld een blik achter de schermen te werpen, komt men tegenover typische feiten te staan en hoort men dingen, waarvan men het bestaan niet vermoedde.

Grote zorgen

Het was tef gelegenheid van het eerste lustrum van de Volkstuindersvereniging Dordrecht, dat wij een lang gesprek met de secretaris, de heer C. D. Thoen, voerden.

Belangrijker dan het lustrum waren echter de problemen, die oplossing vragen en waarover wij het een en ander hoorden. Problemen, die zeer zeker volle aandacht verdienen.

Wie langs de Prinses Julianaweg, een der nieuwe wijken in het uitbreidingsplan op Krispijn, beginnend van de Krispijnseweg, hoek Brouwersdijk af, wandelt, ziet in het nog vrije veld een aaneenschakeling van bloemen- en groentenveldjes.

Hier ligt het domein van de Volkstuindersvereniging „Dordrecht", bestaande uit een 150 tuintjes.

Het groeit er alles zo heerlijk en alles ademt rust. Een schijnrust echter. Want boven de vrede van dit rustig groeien, hangt het onontkoombare feit van vernietiging, m.a.w. de tuintjes zullen in Augustus, 1 September uiterlijk, ten offer vallen aan de uitbreidingsplannen onzer stad. De grond op deze plaats wordt dan opgebroken voor het doortrekken van riolering.

Ziehier één probleem.

Wat moeten de bezitters van deze ten dode gedoemde tuintjes nu weer doen?

Het is niet de eerste maal dat zij worden verdreven. En nieuwe grond is schaars en wat nog beschikbaar is wordt bebouwd.

Vanzelfsprekend berokkent het steeds verplaatsen van de tuinen schade aan de vereniging en aan de eigenaren. Dan is er nog iets. Door de droge zomer zijn sommige gewassen ten achter in het groeien. De staakbonen bijv. staan eerst op de helft van het normale. Zij kunnen dus, in verband met hun nog maar korte bestaansduur, als verloren worden beschouwd. Een verliespost dus.

Een lichtpuntje

Temidden van al deze zorgen is er één lichtpuntje, want de gemeente, in de persoon van de wethouder van openbare werken en de directeur van gemeentewerken, erkent het nut van volkstuintjes en heeft haar medewerking om uit de perikelen te geraken, toegezegd. Zij heeft in uitzicht gesteld, dat bij de uitbreidingsplannen van de gemeente met de belangen van de vereniging rekening zal worden gehouden. Maar..... een en ander kan nog wel drie jaar duren.

Blijft intussen het probleem om de boel op gang te houden. Slechts het kleine complex tuintjes aan de Zeehavenlaan blijft over. De eigenaars van de Krispijn-tuintjes zitten inderdaad in een zeer ongunstig parket. Daarom streeft de vereniging naar een eigen tuincomplex, zoals dit in andere plaatsen reeds lang bestaat.

Dat er ondanks alle tegenslag, moed en volharding nodig is om door te zetten, daarvan getuigde o.a. een groep Rotterdammers van het volkstuincomplex „Het Zuiden," die Zondag op bezoek was. Zij hadden slechts bewondering voor de hier, trots alle narigheid, bereikte resultaten. Het was een voor Dordt uit het hart gegrepen wens, die de gasten uitten, om de vereniging over 5 jaar op haar eigen complex te mogen bezoeken.

Tanden op elkaar

Ongeacht de hangende dreiging, heeft de vereniging besloten op 10 September het 1e lustrum feestelijk te herdenken. Dan zullen tevens de resultaten van de gehouden tuinwedstrijd, beoordeeld door de heren D. Monster, D. Hol en C. v. Bellen, bekend worden gemaakt.

Intussen zal het bestuur, bestaande uit de heren J. W. de Klerk, voorz., C. D. Thoen, secr., L. Pieren, C. D. de Jonge, C. v. d. Elst, E. C. Boogers en P. de Klerk niets onbeproefd laten om de vereniging door de komende moeilijkheden heen te helpen.

De volkstuinen zijn inderdaad van een te groot belang.

Naar onze mening zal dat doel inderdaad worden bereikt. Het enthousiasme, waarmee deze aantrekkelijke tentoonstelling werd opgezet, de ijver waarmee de hobbyisten „hun" liefhebberij willen demonstreren, zij werken aanstekelijk. Ge zult het ondervinden wanneer ge de expositie bezoekt.

Willen we dan iets over de tentoonstelling zelf zeggen, dan moeten we in de eerste plaats de prachtig aangekleede grote voorzaal noemen. Waar anders congressen worden gehouden of balmuziek klinkt, daar ligt nu een fris en fleurig gazon, omzoomd met prachtige bloemen en heesters.

Aan het einde van de zaal prijkt in al zijn glorie de trots van Dordt: de toren van de Grote Kerk; niet opgetrokken in steen of hout, maar van de voet af opgebouwd van bloemen, gegarneerd met fruit. Hoeveel uren werk in dit pronkstuk van de tentoonstelling zitten, is moeilijk te zeggen. Moeilijk is ook na te gaan hoeveel bloemen er in verwerkt zijn. Toch heeft de Volkstuinders Vereniging, die het maakte, er een wedstrijd in die trant aan verbonden. Dordtenaar 18-7-56

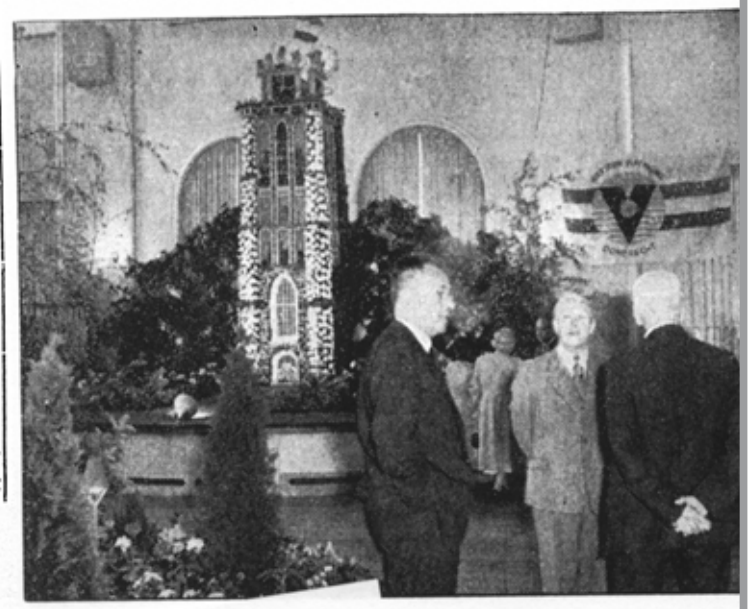

Gewone wonderen zien we niet

16

De verjaging

Van 1945 tot 1959, maar zeker ook van 1959 tot 1973 heeft de amateur tuindersvereniging een turbulente periode doorgemaakt. Regelmatig moesten de tuinleden van het ene complex naar het andere verhuizen. In hoog tempo werden nieuwe woonwijken in de buitengewesten van Dordrecht aan de stad toegevoegd: Nieuw Krispijn, Wielwijk, Crabbehof, enzovoort. De tuinvereniging werd regelmatig met minimale opzegtermijn van haar grondgebied verjaagd.

In 1948 begon het met de verhuizing van het eerste tuincomplex op Krispijn. Een volgend stuk Krispijn, Brouwersdijk - richting Zuidendijk, werd tuinklaar gemaakt, maar in 1950 werd de club alweer verjaagd. Een nieuw stuk grond aan de Oudendijk werd in 1951 onbruikbaar, omdat loslopende koeien de tuin hadden kaalgevreten en omgeploegd.

De inmiddels 240 leden verhuisden naar de Zuidendijk en een tweede stuk bij het 's-Gravendeelse Veer. Ook van deze locaties werd de pacht niet verlengd, en in 1957 werd opnieuw begonnen met 32 tuinen aan de hoek Zuidendijk/Karel Doormanweg en 74 tuinen langs de Middenweg. De Middenweg was een klein weggetje, dat vanaf de richting Noordendijk naar de Loswal liep - in de volksmond 'tVissertje genaamd. Intussen kwam er ook een kleiner complex bij aan de Nieuwe Weg, onder de naam Ducdalf, eveneens ondergebracht bij onze vereniging. Met al deze tuincomplexen werd het een steeds groter probleem om de organisatie van de tuinvereniging in goede banen te leiden. Maar de leden waren tevreden dat ze eindelijk een vaste plek hadden; de A.T.V. had eindelijk haar eindbestemming gevonden.

'74

Maar zitten en blijven zitten, helaas ging dat weer niet door. De wijk Stadspolders moest worden gebouwd. We hebben het aan de Middenweg tot 1990 moeizaam volgehouden. De pacht werd ieder jaar opgezegd en dan weer met een jaar verlengd. Geen aanlokkelijk idee om hier veel te investeren. Toch hebben Vlijparktuinders van het eerste uur (1973) er goede herinneringen aan overgehouden. Ze praten nog met weemoed over 'de oude tuin'.

Lea van Bennekom

‘Hier wil ik zijn’

Jarenlang reed ze over de Noordendijk en zag onder haar het Vlijpark liggen. Nooit ging ze naar beneden om er te kijken, want ‘zoiets moois is voor mij niet weggelegd’, dacht Lea van Bennekom. Tot vrienden haar uitnodigden. Ze zag hun tuin, ervoer de rust en de natuur, en ze wist: ‘Hier wil ik zijn’.

Sinds twee jaar bewonen zij en haar man Walter het paradijsje van tuinhuis 45. Haar volmaakte geluk bestaat uit een diep weggeborgen optrekje met veranda, onder het gebladerte van bomen. Een slingerend paadje van flagstone stenen verbindt Lea’s droomhuisje met de buitenwereld, dat begint bij het pad waarlangs de overige huisjes liggen.

Iedere keer als ze vanuit haar tuinloze huis in de binnenstad naar het Vlijpark rijdt, maakt ze hetzelfde mee: ‘Een uitspattend gevoel van vreugde maakt zich van mij meester. De dijk af, één hoek om en ik ben op mijn liefste plek. Dit is van mij.’ Anderen, zegt ze, rijden zeshonderd kilometer naar hun tweede huisje in Frankrijk. Lea: ‘Ik ben binnen een paar kilometer op de plek waar het altijd een paar graden warmer lijkt dan thuis.’ Alles glijdt van haar af, ze voelt zich geestelijk comfortabel. Niemand belt, er zijn geen vragen, er zijn geen kinderen die de trap af bonken. Ze zit er zo vaak als ze kan volkomen gelukkig te zijn.

De bloemen en planten zijn er voor haar, niet andersom. Lea heeft geen groene vingers. Onkruid gaat ze met een snoeischaar te lijf. Walter houdt nog het meeste bij, al heeft hij er ook niet echt sjoege van. Die zit meer met zijn hoofd in de letters. De meeste tijd brengen ze onder de veranda door, hij in de boeken, zij met een glas wijn in de hand. Dan voelen ze de slaap vanzelf komen.

Het mooiste moment ligt na het optrekken van de nacht. De vogels laten luidkeels van zich horen, het tere ochtendlicht breekt door de bomen. Lea houdt het dan niet meer: ‘Ik moet naar buiten, kijken, kijken, weer een nieuwe dag.’

Ledenvergadering in het begin van de jaren zestig.

De armoe-tuin van een kwart eeuw geleden,is nu, heden in wezen geen volkstuin meer,ook het woord "volkstuin" past in deze tijd niet meer. Het is mij meerdere malen opgevallen als men met personen staat te praten, - die rakelings wel eens van deze hobby hebben vernomen - en jelaat dan het wordt "volkstuin" vallen, dat deze mensen dan bij hun eigen denken; "ach de stakker heeft deze volkstuin voor de honger,en voor bijverdienste". Praat men echter over een recreatietuin, dan wordt men voor vol aangezien, ook dan denken de buitenstaanders geheel anders, "Zeker een burgemeester in ruste,met een bungalow in de vrije natuur. Het is een typisch verschijnsel omdit te moeten ervaren.

Wij Juliana, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau,enz,enz,enz.

6 december 1973
nr. 54

Beschikkende op de verzoekschriften ter bekoming van erkenning van de daarin genoemde, voor minder dan dertig jaren aangegane, verenigingen door goedkeuring van hare daarbij overgelegde statuten;

Gelet op de voorschriften der wet van 22 april 1855 (Staatsblad no. 32) in het algemeen en op art. 6, tweede lid, dier wet in het bijzonder;

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Justitie van 30 november 1973, Hoofdafdeling Privaatrecht, Onderafdeling Rechtspersonen, nr. ver. 74.213;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

de overgelegde statuten der navolgende verenigingen goed te keuren en deze verenigingen mitsdien te erkennen, te weten:

1e. enz.

8e. Amateur-Tuindersvereniging "Dordrecht", gevestigd te Dordrecht;

9e. enz.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Soestdijk, 6 december 1973

(get.) JULIANA

De Staatssecretaris van Justitie,
(get.) J.F. Glastra van Loon

JABAAY.

VOOR al uw land- en tuinbouw-
gereedschappen.

VOOR al uw verf- en
bestrijdingsmiddelen.

JABAAY-DORDRECHT.N.V.
Oudendijk.28.
Telefoon:34822.

ter MEULEN.

ENORME keuze klokken,in alle pr

GERO cassettes vanaf f.37

Horloges,gouden en zilveren

Spuiweg 71. DORDRECHT.
Telefoon: 36778.

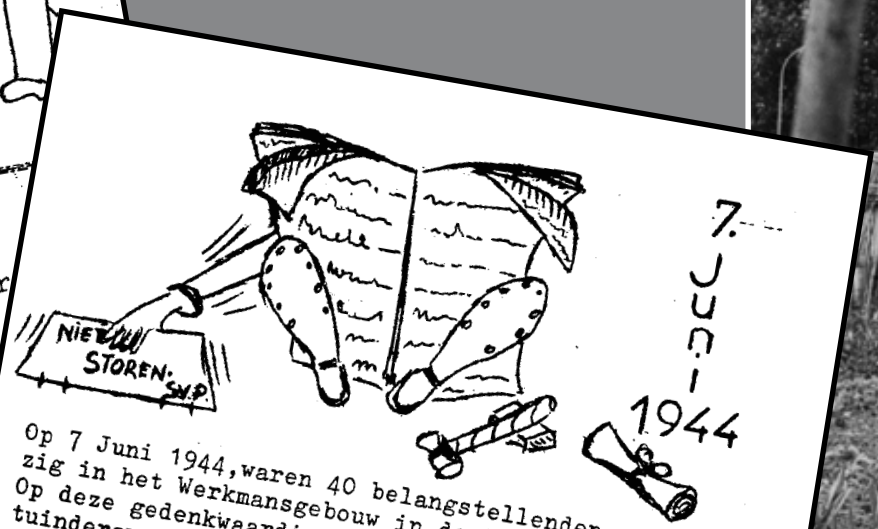

7 JUNI 1944

Op 7 Juni 1944,waren 40 belangstellenden aanwezig in het Werkmansgebouw in de Grote-Kerksbuurt. Op deze gedenkwaardige avond werd de "Amateurtuindersvereniging DORDRECHT", opgericht, en werd tevens het bestuur samengesteld bestaande uit Dhr. J.W.de.Klerk (voorzitter), L.Pieren (penningmeester) en C.D.Thoen (secretaris)
Reeds op deze eerste vergadering werd door vele leden de wens uitgesproken contact op te nemen met het Gemeentebestuur tot het verkrijgen van een permanent volkstuincomplex.
Oudere leden zullen met weemoed terug denken aan het leuke tuincomplex ten oosten van de Krispijnseweg,waar nu de bebouwing is tussen Mauritsweg en Waldeck-Pyrmondweg, zogenaamd Nieuw-Krispijn.
In 1947, 22 jaar geleden werd het tuincomplex "Zuidendijk" in gebruik genomen,hiermede konden wederom 27 tuinliefhebbers geholpen worden.
In 1953, 16 jaar geleden werd het tuincomplex " "Stadspolder", groot 2 H.A., in gebruik genomen.
De laatste jaren tuinieren ook nog leden op het gezellige tuincomplex "Zuidhoven", en enkele tuinen aan de Achterweg.
ACTIVITEITEN: In de afgelopen jaren zijn er winter-cursussen geweest over; fruit,groenten en bloemen. Bemestingsleer en bestrijding van schadelijke insecten etc. Dit alles onder leiding van docenten van de Rijkstuinbouw-voorlichtingsdienst.
Het occuleren en enten werd ge
Een cursus over bloe
de dames

Terugblik na 25 jaar in de verenigingsnieuwsbrief.

Foto links: Jaarlijkse tuinkeuring in 1969.

Foto onder: Tentoonstelling in het Algemeen Verkooplokaal aan de Visstraat 25 (tegenwoordig Veilinghuis Mak) ter ere van het 25-jarig jubileum van de tuinvereniging. Rechts de toenmalige voorzitter Van der Elst in gesprek met wethouder Van Meurs.

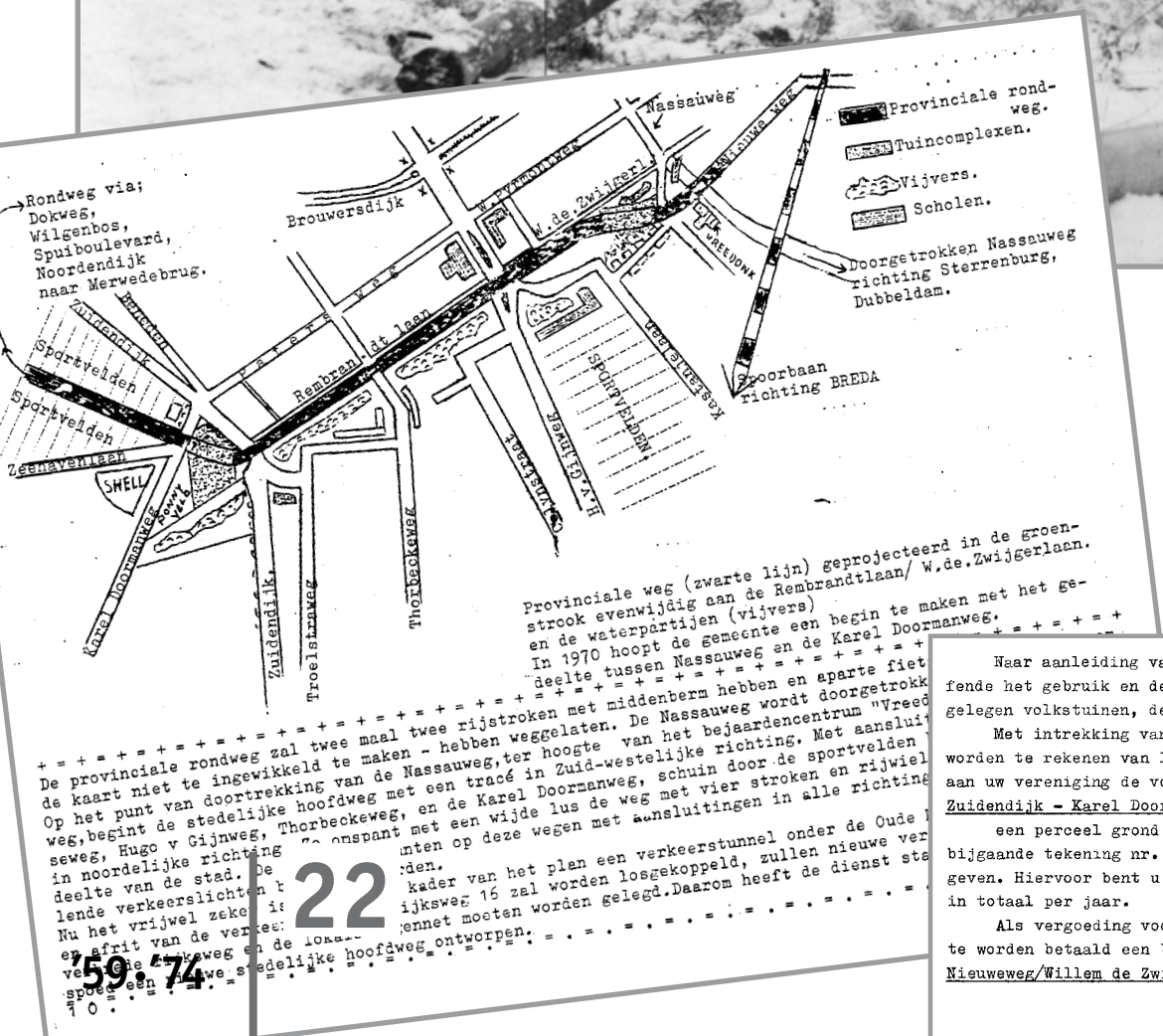

Twee vrachtauto's kwamen met elkaar in botsing op de viersprong Zuidendijk-Patersweg. Door de natte sneeuw gleden zij van de dijk. Op de achtergrond is het toegangshek naar de volkstuinen, met ongeveer 27 tuinen, zichtbaar.

Naar aanleiding van uw daartoe gedaan verzoek betreffende het gebruik en de betaling van de in deze gemeente gelegen volkstuinen, deel ik u het volgende mede.

Met intrekking van mijn brief nr. 1371 van 4 mei 1966, worden te rekenen van 1 januari 1968 af tot wederopzegging aan uw vereniging de volgende gronden in gebruik gegeven.

Zuidendijk - Karel Doormanweg.

een perceel grond ter grootte van 6680 m2, zoals op bijgaande tekening nr. I met een rode omlijning is aangegeven. Hiervoor bent u verschuldigd een bedrag van *f* 334,- in totaal per jaar.

Als vergoeding voor het gebruik over 1967 dient door u te worden betaald een bedrag van *f* 200,40.

Nieuweweg/Willem de Zwijgerlaan.

59.74

Wim de Jong

Timmeren voor de hele tuin

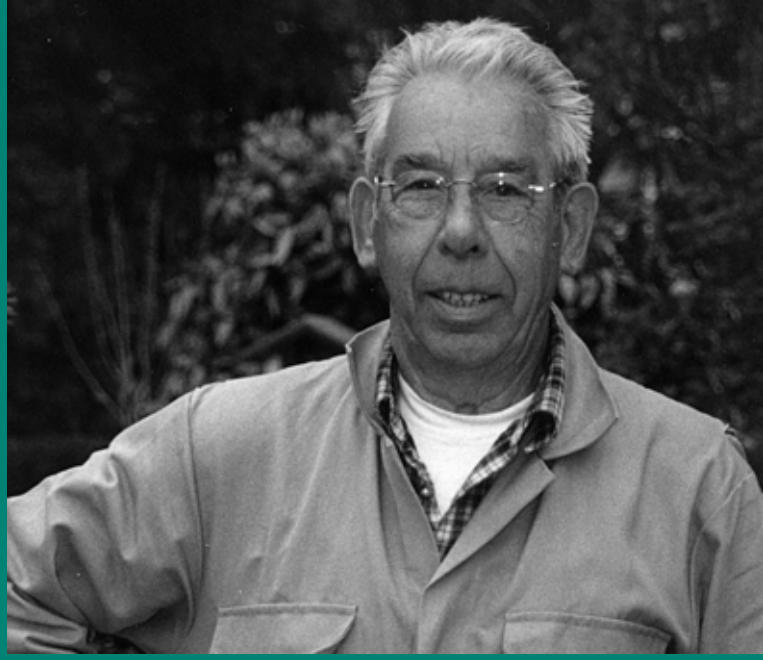

Ooit bouwde hij de Raad van State, nu een dak voor de kantine. Oud-timmerman Wim de Jong, met 43 jaar ervaring in de bouw, doet beide met evenveel plezier. Voor 'zijn' vereniging heeft hij veel over. Hij is al 21 jaar vergroeid met de volkstuin, en al 53 jaar met Jo, zijn vrouw. Samen hebben ze een fijn huisje, op nummer 77.

Toen hij kwam was het een land van groente. Het was er leeg, de bomen stonden nog in hun kinderschoenen. Wel was er al een kantine, maar zonder plafonds, keuken en douche. 'Die zijn er allemaal in die jaren bijgekomen', zegt hij voor zijn patent onderhouden huisje. 'Ik heb er mijn bescheiden steentje aan bijgedragen.' Van oktober tot maart is hij als onderhoudsman voor de vereniging in de weer. Drie uur per dag wijdt Wim zich aan het timmeren van nieuwe daken, bloembakken, speeltoestellen en 'andere voorkomende werkzaamheden'. De laatste jaren krijgt hij hulp van zijn broer Joop, al acht jaar tuinbewoner. Ze werken naadloos naast elkaar: 'Als ik tegen Joop zeg: zaag een stukkie van 68, dan wordt het 68!'.

In maart legt hij zijn gereedschap neer. Dan komt zijn vrouw Jo ook op de tuin. 'En die wil ik natuurlijk graag gezelschap houden', zegt hij, terwijl zij naast hem stil glimt van tevredenheid. Eigenlijk is hij er altijd, 's zomers en 's winters, want kou kan hem niet deren. 'Al is het stervenskoud, niemand kan me tegenhouden. Thuiszitten? Gek word ik ervan. Ik pak mijn fiets en rijd dwars door alle soorten weer naar de tuin', zegt hij.

Maar lang voor zijn huisje zitten, is er niet bij. De vereniging roept, als er een tuinbewoner vertrokken is. Wim de Jong vormt samen met zijn broer Joop, Wim Wouters en Goos de Klerk de commissie die de tuinhuisjes taxeert. Apart van elkaar stellen ze in opdracht van het bestuur de waarde vast. Met dat bedrag kunnen de eigenaar en de aspirant-koper de onderhandelingen starten. 'Als we binnenkomen, weten we al bijna wat het spul waard is', vertelt Wim. 'Van alledrie de prijzen nemen we het gemiddelde. Maar het scheelt nooit meer dan een paar honderd euro.'

Wim de Jong (1930) hoopt van zijn vereniging te kunnen genieten, zolang zijn lichaam en geest het toestaan, want 'dit hier is mijn hele leven.'

Amateurtuinders willen een vast volkstuincomplex

(Van een onzer verslaggevers)

„Volkstuin is gezinsrecreatie. Het is niet voor de man met de dikke portefeuille. Het is voor de stadsmensen, die er eens uit willen."

Het zijn woorden die vielen toen de Amateur-Tuindersvereniging 'Dordrecht' dinsdagavond de plannen bekend maakte voor de komende maanden. Plannen die allemaal betrekking hebben op de festiviteiten rond het 25-jarig bestaan van deze vereniging.

Twee zaken gaan eigenlijk echter nog boven die festiviteiten uit. Men wil het jubileum aangrijpen om wat meer naar buiten te treden met de vereniging en, en dat is nog veel belangrijker, men wil nu eindelijk eens een vast volkstuinencomplex.

Ontelbaar

„Ik las vandaag in een voetbalkrant dat de korfbalvereniging Deetos al zeven maal verhuisd is. Nou, wij zijn al veel vaker van plaats veranderd. Die keren zijn al niet meer te tellen. Wij willen nu eindelijk eens een vast complex." De heer C. v. d. Elst, voorzitter van de vereniging, maakt er een grapje van, maar het is ernstig bedoeld.

Vele malen is de vereniging verhuisd, omdat het terrein waarop zij haar tuintjes had ergens anders voor bestemd werd. Momenteel zit zij al weer twaalf jaar op een gebied in de Stadspolder, maar ook daar zal zij wel weer vanaf moeten. In de laatste begroting werd een gebied aan de Noordendijk bestemd voor volkstuintjes. Vaststaande plannen zijn er echter nog steeds niet. Wel heeft de vereniging van de gemeente Dordrecht een officiële toezegging gekregen, dat er een vast volkstuinencomplex zal komen. Maar meer dan een toezegging is het niet.

Tentoonstelling

Met een tentoonstelling deze maand (15 en 16 augustus) willen de amateur-tuinders twee dingen bereiken. Zij willen de buitenstaander laten zien wat een amateur doet, waaraan hij zijn vrije tijd besteedt. Maar daarnaast wil men ook het gemeentebestuur duidelijk maken dat de vereniging iets wil bereiken in de recreatie.

De tuinders zien hun werk dan ook als een vorm van recreatie.

Wanneer de volkstuinen worden opgenomen in een openbare groenstrook dan hebben veel meer mensen er plezier van. Door die groenstroken, of noem het parken, kunnen wandelpaden lopen. De mensen die niet tuinieren worden op die manier in contact gebracht met de volkstuintjes. Zij kunnen er dan even zo goed van genieten als de amateurtuinder zelf.

Op de bedoelde tentoonstelling, die wordt georganiseerd door amateurs voor amateurs, wil de vereniging laten zien wat er leeft in een amateurtuindersvereniging. Naast gereedschappen zullen er bloemen, groenten en fruit van de tuinders zelf te zien zijn. Het wordt geen beurs voor de vakman. Een man die het tuinieren alleen als hobby doet, kan er terecht. Voor hem is de tentoonstelling bedoeld.

De tentoonstelling wordt gehouden in het Algemeen Verkooplokaal aan de Visstraat 25 in Dordrecht en wordt 's ochtends om tien uur geopend door de heer P. J. van Meurs, wethouder van Sociale Zaken van Dordt.

„Dordrecht is achter op het gebied van volkstuinen"

10-11-65

Dordrechts Nieuwsblad

Nutstuinders zijn uit de tijd

DORDRECHT — „Vooral bij de toenemende hoogbouw zijn licht en lucht onontbeerlijk en in de vrije natuur onder meer te vinden op de volkstuin-complexen. Helaas staat Dordrecht wat het bezit daarvan betreft ver achter bij andere gemeenten".

Dit zei gisteravond in het CJMV-gebouw de heer C. v. d. Elst, voorzitter van de Amateur-Tuindersvereniging „Dordrecht" bij de aanvang van de daar gehouden jaarlijkse contactbijeenkomst van zijn vereniging. Aan deze verzuchting omtrent de gebrekkige volkstuin-mogelijkheden te Dordrecht voegde spreker toe dat het bestuur zich beijvert om vooral uit de kring van de flatbewoners naar gegadigden voor een volkstuin te zoeken, mede ook om de bestaande wensen wat duidelijker te kunnen onderstrepen.

De heer Van der Elst sprak ten slotte de hoop uit dat ook de leden zelf de nodige activiteiten zullen ontwikkelen om het ledental aanzienlijk te vergroten. Na hem sprak de heer F. Mertens, hoofd van het Volkstuinwezen in Rotterdam, die — aan de hand van fraaie kleurendia's — sprak over de „Evolutie van onze volkstuin".

Vooraf moedigde spreker het bestuur aan bij de gemeentelijke overheid te blijven aandringen op inwilliging van de reeds lang bestaande verlangens tot uitbreiding van de bestaande volkstuin-complexen. Met behulp van verschillende voorbeelden maakte spreker de talrijke aanwezigen duidelijk dat het volkstuinwezen inderdaad een evolutie heeft doorgemaakt en dat dit zowel slaat op de volkstuinders als op de volkstuinen.

De zogenaamde nutstuinders zijn echt wel uit de tijd. Dat de opbrengst van de tuin nodig is als verlengstuk van het inkomen komt niet meer voor. Ook de uitgifte van volkstuinen in het kader van de armenzorg bestaat niet meer. Dit heeft er mede toe geleid dat tal van volkstuincomplexen juweeltjes zijn wat betreft hun planten- en bloemengroei. Vooral de mogelijkheden dat volkstuinders cursussen kunnen volgen over bijvoorbeeld fruitteelt hebben er in ruime mate toe bijgedragen dat het aanzien van de meeste volkstuinen aanzienlijk is gewijzigd.

Persoonlijk, aldus spreker, huldig ik nog altijd het standpunt, dat men een tuin zodanig moet maken en houden dat deze geen inspanning, maar ontspanning blijft.

Wie ten slotte mocht menen dat volkstuinen uitsluitend voor bejaarden zouden zijn is door de opnamen van de heer Mertens wel tot andere gedachten gekomen.

In de pauze heeft de voorzitter de prijzen uitgereikt aan de winnaars van de tuinkeuring 1965. De wisselbeker werd werd overhandigd door de heer W. de Groot. Met 73 punten had hij de eerste prijs gewonnen. De heren N. v. d. Elst, M. Koopman, C. Stal, G. van Essen en M. G. van Esch zagen hun moeite op de tuin beloond met een financiële bijdrage in de aanschaffing van gereedschap.

„Particulier initiatief ondersteunen"

dec '72

"De slechte financiële situatie van de gemeente heeft vanzelfsprekend ook invloed op het tempo, waarin de noodzakelijke uitbreiding van de recreatieve voorzieningen op het Eiland van Dordrecht tot stand kan worden gebracht. Toch zullen er in 1973 een aantal projekten van de grond komen, waarvan ik de aanleg van het volkstuincomplex in de Nieuwe Noordpolder en het maken van een natuur-wandelpad langs de Nieuwe Merwede met name wil noemen. Met de aanleg van dit wandelpad — waarmee een uniek natuurgebied zal worden ontsloten en waardoor veel Dordtenaren nu eens echt kunnen kennismaken met de voor ons Eiland karakteristieke griend- en rietcomplexen — is een relatief kleine investering gemoeid. Ook zullen de exploitatielasten van dit gebied betrekkelijk laag zijn. Dit projekt kenmerkt zich dus aan de ene kant door lage jaarlijkse lasten voor de gemeente en aan de andere kant door een groot algemeen nut voor de recreatie. In de komende jaren zal het gemeentelijk beleid vooral gericht zijn op het scheppen van recreatievoorzieningen met dergelijke eigenschappen. Ook verwezenlijking van projekten, waaraan de rijksoverheid in belangrijke mate financieel meedoet, zal de gemeente stimuleren. Hierbij denk ik aan de ontwikkeling van het Recreatieschap de Merwelanden, maar ook aan het aanleggen van speelplaatsen voor de jeugd en het maken van groengebiedjes in de oudere stadswijken.

wethouder mr. D. M. Henny-Van Randwijk

In dit kader vind ik het van belang om recreatievoorzieningen, die d.m.v. particulier initiatief tot stand kunnen worden gebracht zo veel mogelijk te ondersteunen. Dit geldt o.a. voor het streven van de door de gezamelijke watersportverenigingen opgerichte "Stichting Jachthaven Dordrecht" om op het Eiland van Dordt de jachthavencapaciteit te vergroten door het aanleggen van een nieuwe verenigingshaven. Verder zal in samenwerking met de Stichting De Biesbosch worden bezien of op het grondgebied van de Stichting voorzieningen kunnen worden gemaakt, waardoor de recreatiemogelijkheden op dit deel van het Eiland worden uitgebreid.

10/71

Vast complex in de Nieuwe Stadspolder

Volkstuinders van de grond

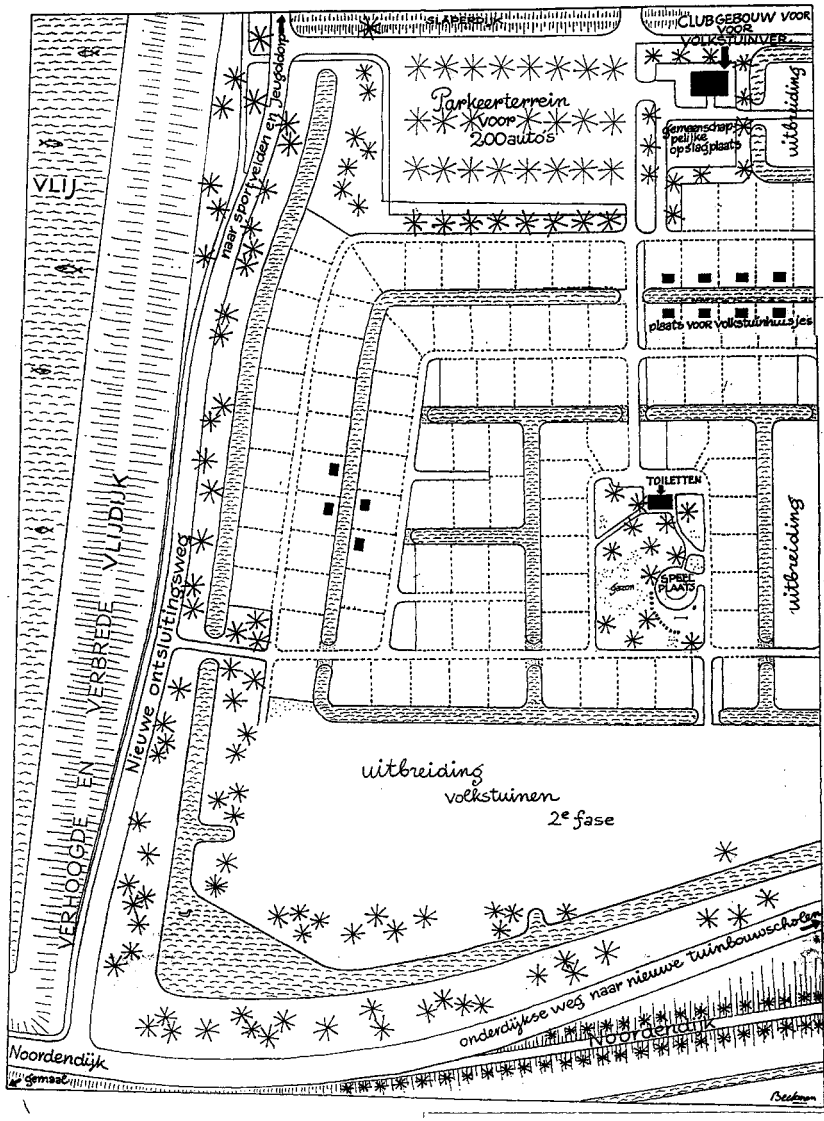

„De Dordtenaar"
14-2-'69

Tuinders staan voor jubileum

DORDRECHT — Op de gehouden jaarvergadering van de amateur-tuindersvereniging „Dordrecht" zijn de plannen besproken ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan. De tuinders willen in augustus een feestavond geven en een bloemententoonstelling organiseren om de actieve recreatie te stimuleren. De voorzitter, de heer C. van der Elst, memoreerde in zijn openingswoord, dat het toewijzen van een vast tuincomplex hier in Dordt zo moeilijk van de grond komt. Toch is de overheid van mening, dat een complex volkstuinen een bijzondere nuttige functie kan vervullen, aldus de voorzitter. Hij hoopte op het a.s. jubileum een meer bevredigend bericht te kunnen mededelen.

De jaarverslagen van secretaris en penningmeester kregen de goedkeuring van de aanwezigen de goedkeuring van de aanwezigen. In het bestuur kwam geen verandering. In de kascommissie werd benoemd de heer C. de Vries. In de beschrijvingsbrief stond een voorstel om de lidmaatschapcontributie — in verband met de gestegen kosten — te verhogen met vijf gulden per jaar.

De aanwezige hoofdbestuurder, de heer P. Visser uit Amsterdam, sprak uitvoerig over de toegenomen onkosten en zei, dat wil de organisatie goed blijven draaien de leden allemaal zullen moeten helpen. Hij besloot zijn toespraak met de woorden: „Wij moeten een organisatie hebben, die voor ons moet kunnen werken."

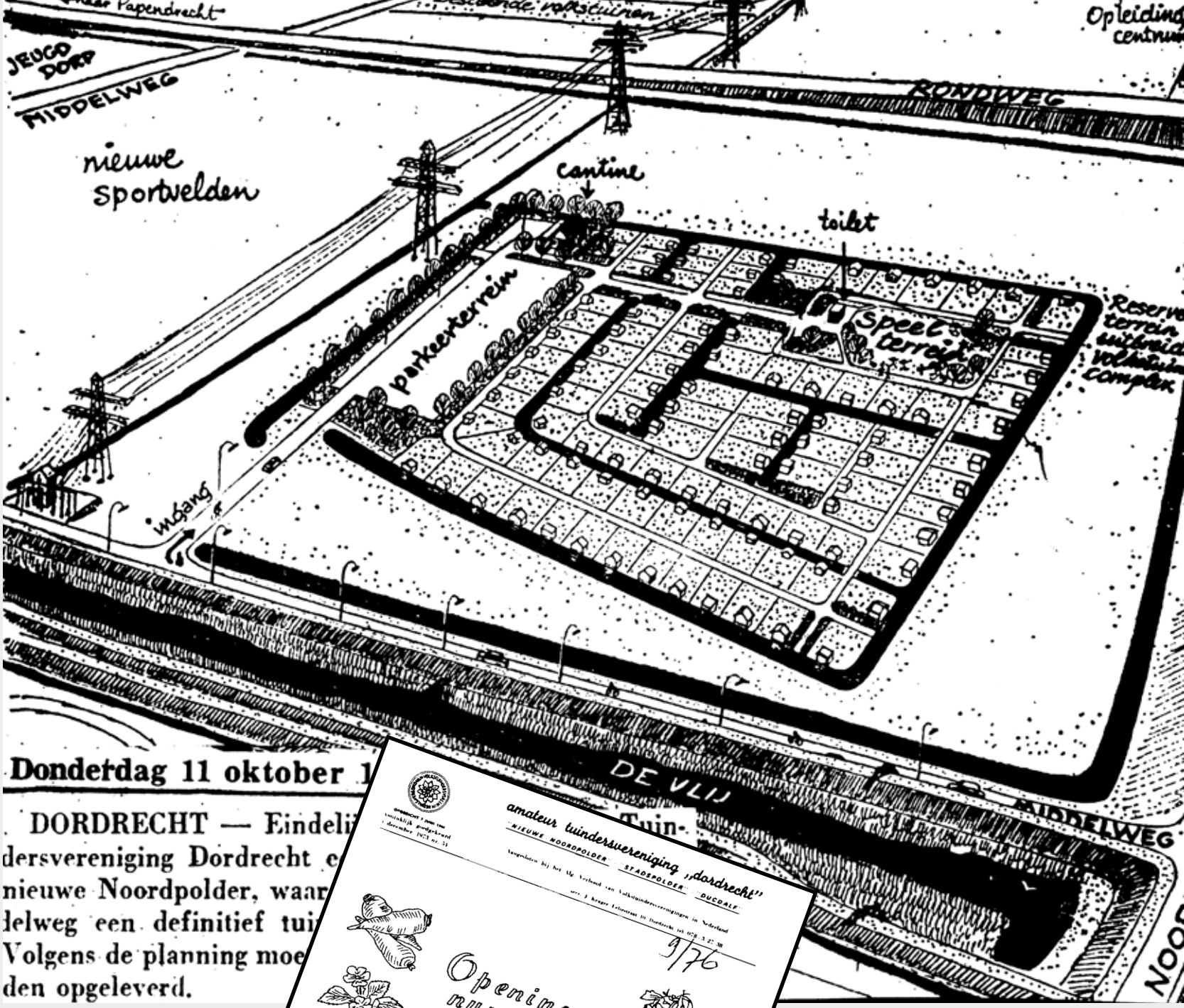

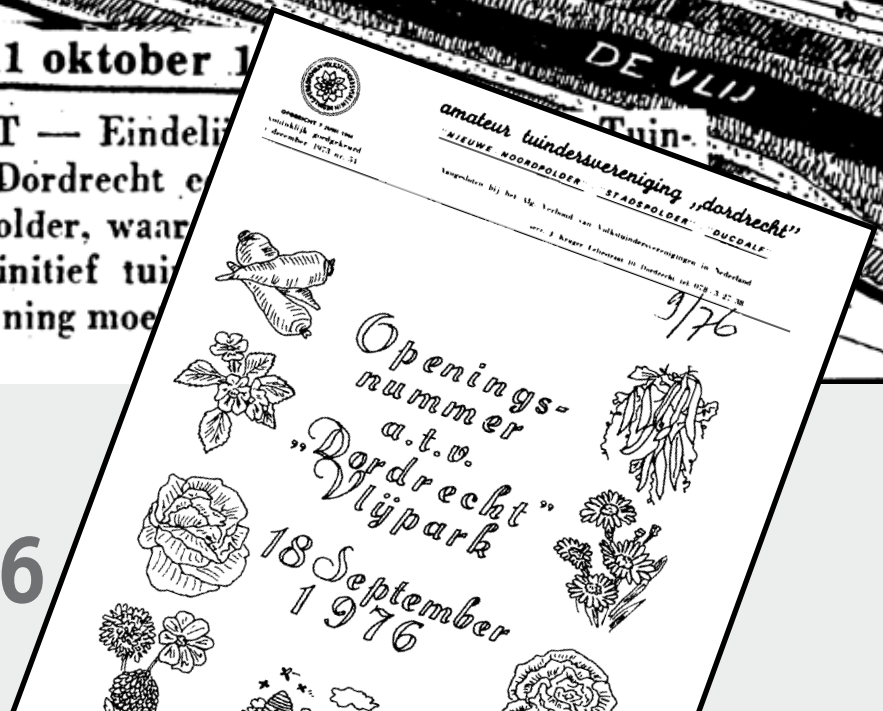
amateur tuindersvereniging „dordrecht"
„NIEUWE NOORDPOLDER" „STADSPOLDER" „DUCDALF"
Aangesloten bij het Hg. Verband van Volkstuindersverenigingen in Nederland
secr. J. Kruger Talmastraat 15 Dordrecht tel. 078-3 27 38
9/76
Openings-nummer a.t.v. „Dordrecht" Vlijpark
18 September 1976

Het Vlijpark

We wisten dat we toch een keer 'de oude tuin' aan de Middenweg zouden moeten gaan verlaten. Daarom werd in de jaren 1970-1972 bij de gemeente Dordrecht flink aan de bel getrokken. Na zoveel verhuizingen was het voor de A.T.V. nu eindelijk eens tijd voor een blijvend volkstuincomplex.Vooral door de inzet van wethouder Henny van Randwijk werd het huidigeVlijpark aan ons toegewezen en gerealiseerd.

Er is tussen 1971 en 1973 heel wat water door de Vlij gestroomd voordat alles wat geregeld moest worden op papier stond. Eindeloze vergaderingen en toestemmingen voor huurprijs, pacht, contributie, rente, statuten, huishoudelijk reglement en vele andere zaken.

Er werd een paar jaar heel hard gewerkt om het nieuwe complex een goed aanzien te geven en al vrij snel na de opleverdatum verschenen de eerste tuinhuisjes. Hiervoor waren veel regels nodig voor afmetingen, bouwstijlen en verfkleuren. In september 1976 was de opbouw het complex duidelijk zichtbaar en werd door wethouder J. Zaaier de officiële opening verricht.

Het was 1984. Helaas, ondanks alle schouders die de vereniging droegen, bleken sommige zaken financieel niet haalbaar te zijn en moest de hand op de knip. Er moest zelfs extreem worden bezuinigd om aan lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Een van de eerste aanpassingen was de verhoging van de jaarlijkse algemene bijdrage van elk lid. Ook moest de vereniging aan de uitgavenkant snoeien. De leden besloten uit oogpunt van kostenbesparing het lidmaatschap van het Algemeen Verbond van Volkstuinders in Nederland te beëindigen.

De situatie vóór 1984 was zo, dat de A.V.V.N. het tuincomplex Vlijpark had gepacht van de gemeente Dordrecht en de A.T.V. het op haar beurt weer huurde van de AVVN. Nu moest er tijdens nieuwe onderhandelingen afspraken worden gemaakt over een rechtstreekse overeenkomst van de A.T.V. met de gemeente.

Ook deze besprekingen kostten veel tijd en energie, maar uiteindelijk kon de A.T.V. een contract afsluiten met de gemeente Dordrecht voor een periode van dertig jaar, dus tot en met 2014.

'74 • '89

Ontginning van de grond.

De eerste huisjes verrijzen op het Vlijpar

Wim Aarnoutse legt laatste hand aan zijn huisje.

Vlijpark is gereed voor bewoning.

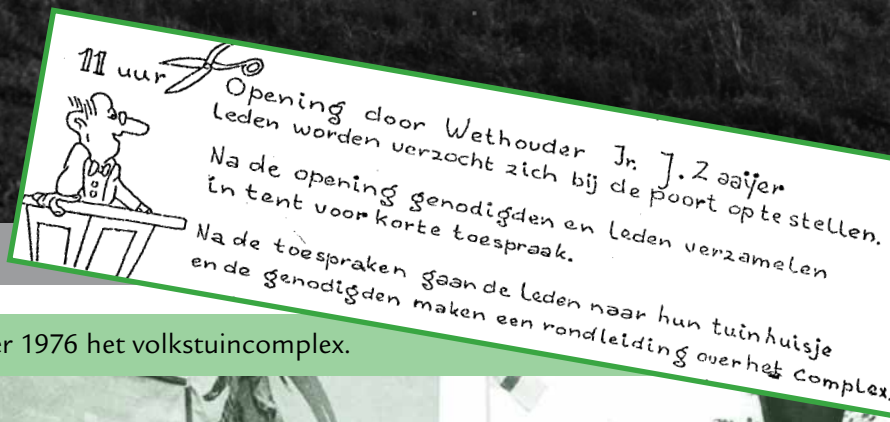

rk.

Wethouder J. Zaaijer opent op 18 september 1976 het volkstuincomplex.

De zaterdagwerkploeg.

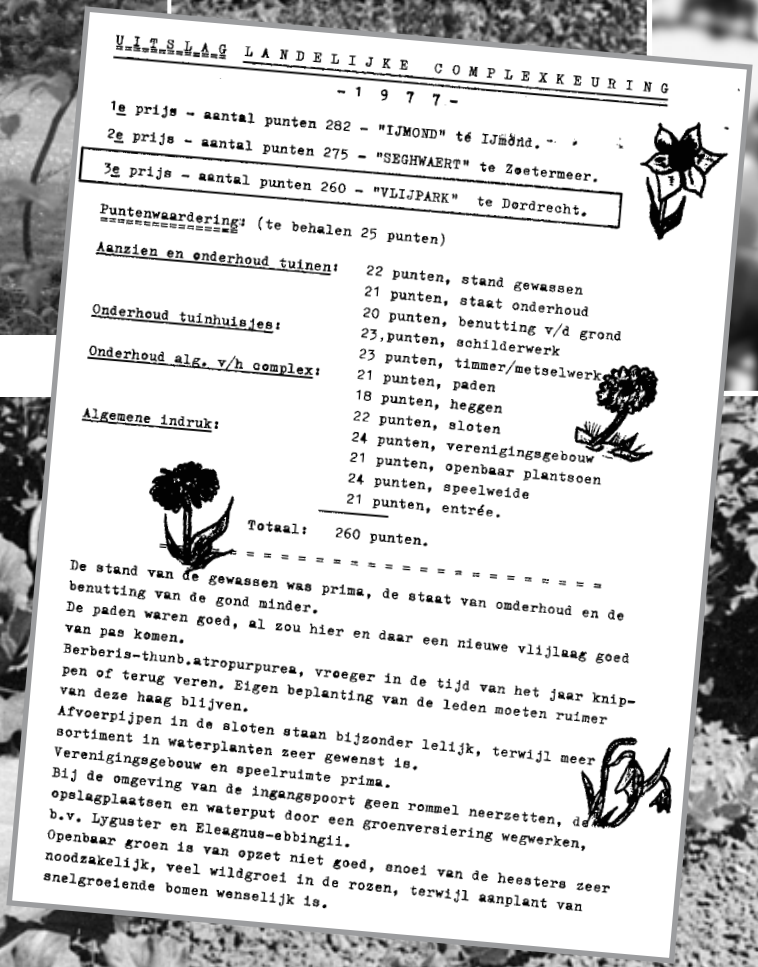

ULTSLAG LANDELIJKE COMPLEXKEURING

- 1 9 7 7 -

1e prijs - aantal punten 282 - "IJMOND" te IJmond.

2e prijs - aantal punten 275 - "SEGHWAERT" te Zoetermeer.

3e prijs - aantal punten 260 - "VLIJPARK" te Dordrecht.

Puntenwaardering: (te behalen 25 punten)

Aanzien en onderhoud tuinen:	22 punten, stand gewassen
	21 punten, staat onderhoud
	20 punten, benutting v/d grond
Onderhoud tuinhuisjes:	23,punten, schilderwerk
	23 punten, timmer/metselwerk
Onderhoud alg. v/h complex:	21 punten, paden
	18 punten, heggen
	22 punten, sloten
Algemene indruk:	24 punten, verenigingsgebouw
	21 punten, openbaar plantsoen
	24 punten, speelweide
	21 punten, entrée.
Totaal:	260 punten.

De stand van de gewassen was prima, de staat van omderhoud en de benutting van de gond minder.
De paden waren goed, al zou hier en daar een nieuwe vlijlaag goed van pas komen.
Berberis-thunb.atropurpurea, vroeger in de tijd van het jaar knippen of terug veren. Eigen beplanting van de leden moeten ruimer van deze haag blijven.
Afvoerpijpen in de sloten staan bijzonder lelijk, terwijl meer sortiment in waterplanten zeer gewenst is.
Verenigingsgebouw en speelruimte prima.
Bij de omgeving van de ingangspoort geen rommel neerzetten, de opslagplaatsen en waterput door een groenversiering wegwerken, b.v. Lyguster en Eleagnus-ebbingii.
Openbaar groen is van opzet niet goed, snoei van de heesters zeer noodzakelijk, veel wildgroei in de rozen, terwijl aanplant van snelgroeiende bomen wenselijk is.

Irma Aarnoutse

‘We zijn begonnen met één kist’

Toen ze dertig jaar geleden voor het eerst hun tuin opliepen, betraden ze leeg land. Geen huisje, geen grasspriet, niets. Zij en haar Wim zetten er een houten kist neer, midden in hun veldje. Dat was het begin. Konden ze tenminste hun spulletjes droog houden.

Irma Aarnoutse (1940) vertelt over haar eerste ervaringen op het tuincomplex alsof het gisteren was. Ze herinnert zich dat er op het hele terrein nog maar drie tuinhuisjes stonden. ‘Je kon van de ene kant naar de andere kant kijken, zo weinig stond er’, vertelt ze in haar huisje, dat nu omringd is door riet, heg, bloemen en bomen. In dertig jaar tijd is hun perceel veranderd van bar land tot een weelderig privé-domein.

Dat Wim en zij er zitten, is aan haar te danken. Ze las een advertentie waarin belangstellenden werden uitgenodigd om rond te kijken op het nieuwe volkstuincomplex. ‘Dit is de manier om weg te komen van ons huis, en het drukke bestaan, dacht ik.’ Als scheepsbevrachter was Wim zeven dagen per week in touw. Dag en nacht zat hij bij de telefoon. En zij ging vanzelf deel uit maken van de bedrijvigheid die zich thuis afspeelde. Irma besloot Wim mee te lokken naar het tuincomplex. Hij wist van niets.

‘Toen hij het zag, stond hij er direct positief tegenover’, zegt ze. ‘Die lege tuin lonkte, daar was geen telefoon en geen werk. Als je met aarde werkt, krijgt je hoofd rust. Nou je ziet het, we zijn er nóg. We voelen het iedere dag weer: ons huisje is een doel om naar toe te gaan. Dáár is iets, iets van ons’.

Irma heeft zóveel zien veranderen. De tuinen in de eerste plaats. Maar er zijn ook bomen gekomen, kassen, een kantine. Het lege land is volgroeid. ‘Er is hier héél hard gewerkt, door iedereen.’ Maar de grootste verandering noemt ze de mensen. Irma: ‘De volkstuinder is overgegaan in de recreant. De moestuin verdwijnt, de tuin is er tegenwoordig om uit te rusten. De samenstelling van de bewoners is gevarieerder dan in het begin. Er zijn nu ook alleenstaande vrouwen, jonge stellen en kunstenaars. De sfeer is veranderd, net als de mentaliteit. Ik voel me hier erg op mijn gemak.’

Ordebepalingen.

1 - Indien men het tuincomplex ná zonsondergang verlaat,wilt u dan het kleine toegangshek op slot draaien??

2 - Breng na gebruik kar en kruiwagen terug,ook een ander wil er gebruik van maken.

3 - Niet fietsen op het complex,trimmen is toegestaan.

4 - Bij oproep voor algemene werkzaamheden,dient u zich te melden in het verenigingsgebouw, bij verhindering kunt u dit telefonisch melden, telf:141157.
Schriftelijk aan het secretariaat.

5 - Bestem uw waterleiding alléén voor huishoudelijk gebruik.

6 - Gebruik alléén milieuvriendelijke zeepsoorten.

7 - Gebruik motorpomp en motorisch aangedreven grasmaaimachine's niet op zon- en feestdagen.

8 - Wasgoed e.d. niet buiten te drogen hangen.

9 - Honden en katten aan de lijn houden en niet op het tuincomplex uitlaten. Eventuele"hoopjes" even opruimen.

10 - De afstand van het planten van bomen,struiken en vaste planten vanaf de scheidingslijn van de tuin met uw naaste buurman,moet aan d
volgende voorwaarden voldoen:

Boom---------- 1,50 meter

Struik-------- 50 cm

Vaste plant--- 25 cm

11 - Groente,planten, div. soorten afva
ten het tuincomplex storten. Gelie
de eigen tuin te verwerken (compos
of mee naar huis nemen.

=+=+=+

Naar aanleiding van Uw bovenaangehaalde brief bericht ik U het volgende.-

Op 11 juli j.l. werd door de politie een koe verwijderd uit het volkstuincomplex in de Stadspolder. Deze koe was eigendom van de landbouwer C.W.Kok, wonende Zuidendijk 493 te Dordrecht. Laatstgenoemde is voor dergelijke schade verzekerd bij de verzekeringsmaatschappij "De Nederlanden van 1845".-

Gebleken is voorts, dat de heer T.v.d.Kamp, wonende te Dordrecht, Dubbeldamseweg 3, tweede secretaris van de volkstuinvereniging, van plan is, de schade van de leden nemen en bij de heer Kok te claimen.-

Geachte heer Taks,

Ondergetekende verklaard hiermede namens de A.T.V."DORDRECHT", dat vergunninghouder Hr.Taks, wonende Pater Rommelaan 20 te Prinsenbeek, toestemming heeft om op het tuincomplex "VLYPARK", tijdens het jachtseizoen, hazen en konijnen te vangen.

Amateurs zetten tuinhek open

Van een onzer verslaggevers

DORDRECHT — ATV Dordrecht heeft niets te maken met korter werken in de Merwestad, maar alles met de Amateur Tuinders Vereniging. Zaterdag 18 juli is het open dag op het groene paradijsje aan de Groene Zoom.

De Amateur Tuinders Vereniging Dordrecht bestaat al 43 jaar. Het is de oudste volkstuinvereniging van de stad en de enige die aangesloten is bij de landelijke federatie.

De ATV is verdeeld over drie locaties: het Vlijpark aan de Groene Zoom en complexen langs de Middelweg en bij de Ducdalf in Krispijn. In totaal zitten daar 175 mensen met een tuin en een houten huisje.

We praten op het complex Vlijpark, dat gelegen is bij de sportvelden van onder meer Oranje Wit met voorzitter J.J. Françoijs, secretaris G. van Beusekom en penningmeester E. van Bezouwen.

Het drietal vertelt dat de open dag wordt georganiseerd om meer leden te krijgen. Françoijs: „De landelijke tendens is dat het aantal leden van volkstuinen terugloopt. En het blijkt steeds moeilijker te worden om mensen terug te winnen. Ja, en waar ligt dat aan. Er wordt gezegd het effect van Tsjernobyl en financiële overwegingen. Aan de andere lees je in de krant dat steeds meer mensen drie keer per jaar met vakantie gaan."

★ *Van Bezouwen, Van Beusekom en Françoijs (vlnr) op het volkstuincomplex Vlijpark. (Foto Henk Veenstra)*

Kosten

Wie op het volkstuinencomplex van de ATV een tuin met een huisje heeft betaalt tussen de 600 en 700 gulden per jaar.

Hierin zitten kosten als contributie, water, onroerend goedbelasting, het zuiveringsschap en verzekering. De terugloop van leden is volgens de ATV echter niet alleen te wijten aan het geld. De vereniging vergrijst. „We hebbben een natuurlijk verloop", zegt Françoijs. „We verliezen leden die te oud worden en niet meer in hun tuin kunnen werken, of mensen die overlijden. Kijk, als je hier komt moet je zin in hebben om actief in die tuin bezig te zijn. Je kunt ook op de camping naast je caravan gaan zitten met een krat pils. Het ligt er maar aan wat je buitenshuis wilt gaan doen".

Met de open dag wil de ATV meer bekendheid geven aan haar bestaan. Vijf huisjes en tuinen op het Vlijpark staan leeg en verwacht wordt dat er nog eens vijf leeg komen te staan. „Onze wachtlijst om dat op te vangen wordt de klein. We zijn bang dat die leegraakt", aldus secretaris Van Beusekom.

Tijdens de open dag van 18 juli kunnen geinteresseerden een kijkje komen nemen. Er worden geen bijzondere zaken georganiseerd. Het bestuur is er om het publiek te informeren over het wel en wee op het Vlijpark.„Je kunt hier terecht voor groen en rust. De een heeft alleen een siertuin, de ander specialiseert zich in groenten en fruit of doet allebei. Het is heerlijk hier. Ik breng er zelfs m'n vakantie door", besluit penningmeester Van Bezouwen.

DE STEM VAN DORDT – 29 OKTOBER 1986

Wie wil 'n tuintje ?

Dordrecht - De gemeente wil, indien daar genoeg belangstelling voor is, extra volkstuintjes aanleggen. Dat gebeurt dan middels een uitbreiding van het bestaande complex bij het Vlijpark, aan de Noordendijk.

Ook is er de mogelijkheid van een heel nieuw complex, in het nog aan te leggen Wielwijkpark, nabij de Reeweg-Zuid. De huurprijs zal in het Vlijpark zo'n 300 gulden per tuin per jaar bedragen en in het Wielwijkpark één à anderhalve gulden per vierkante meter. Wie een tuintje wil kan zich als belangstellende opgeven via 11 65 97 of een briefje aan: Sector Groen, postbus 318, 3300 AH Dordrecht. Voor informatie kan men bellen met 11 66 06. Aanmelding geeft géén garanties, het gaat de gemeente in eerste instantie om een peiling van het aantal liefhebbers. Zijn er genoeg, dan worden die terug gebeld.

Joyce en Margreet Koops

Luisteren naar tuingeluiden

Joyce: 'Ik was op slag verliefd.'
Margreet: 'Ze nam me mee en ik werd het ook.'
Tegelijk: 'En toen hebben we moeder ook verliefd gemaakt.'
Het overkwam ze acht jaar geleden. De zussen Joyce en Margreet Koops, geboren in 1960 en 1962, zagen een krot op nummer 9. De sponningen waren verrot, het dak was een gatenkaas. En toch wisten ze het van elkaar: hier zouden ze gaan wonen. Bij de stad vandaan, een eigen buitenwereld scheppen op een vreemd tuincomplex.
Korte tijd later volgde moeder, B. van Hout, die op een steenworpafstand van haar twee dochters ging wonen, in huisje nummer 28.
Joyce en Margreet vertellen het verhaal in de kantine. Tijdens het gesprek weerklinkt het geluid van ketsende biljartballen en in vet spetterende kroketten. De zussen komen hier niet zo vaak, ze zijn het liefst met z'n tweeën bij hun huisje. 'Maar van ons tuinhuisje is nu weinig over', zegt Margreet. 'Het dak ligt eraf, alles wordt aangepakt. Mijn man is er hard mee bezig.'
Als het huisje verbouwd is, trekt Margreets man zich weer terug. Dit is het domein van twee onverbrekelijke zussen. 'Als kind hadden we al een sterke band en die is altijd gebleven', zegt Joyce. In het huisje zijn de taken naar kunnen verdeeld. Margreet: 'Joyce is er voor het interieur en de tuin.' Joyce: 'Margreet kan beter uit de voeten met een schroevendraaier. Zij is voor de techniek.'
Moeder helpt bij alle andere zaken, ze maait het gras, knipt de heg en nog het een en ander. 'Zonder haar waren we nergens', stelt Margreet vast.
De tuin gebruiken ze vooral om niets te doen, met vogels als hun enige metgezellen. 'Lekker in het gras luisteren naar tuingeluiden', zegt Joyce. 'En geuren snuiven, het hele jaar door.'
Binnenkort blijven ze er ook weer slapen. Eén keer eerder hebben ze dat gedaan. Het begon te regenen, grote druppels doofden de kaarsen bij hun bed. En toen kwamen ook nog kikkers. 'Dat was de laatste keer', zegt Joyce. Onder het nieuwe dak gaan ze het opnieuw proberen. 'Lekker lang slapen en droog wakker worden.'

Van volkstuin naar recreatie

De laatste vijftien jaar is er bij de A.T.V. veel veranderd.Het verenigingsgebouw is behoorlijk aangepakt. Het is groter en voorzien van een nieuw dak, nieuwe toiletgroepen, een buitendouche, overdekt terras, openslaande deuren, schotel-tv en vernieuwde keukeninrichting. Ook is er extra opslagruimte gekomen voor de keukenvoorraad, een vernieuwde werkplaats en een ander interieur van de bestuurskamer.

Administratief is het Huishoudelijk Reglement uitgewrongen en opnieuw leesbaar gemaakt. Zowel de statuten als het HHR zijn in ringband verschenen en ieder lid heeft de laatste druk nu in bezit. Van kleine drukwerkjes en tuinboekjes is de vereniging sinds 1999 naar een nieuwsbrief overgestapt. Deze nieuwsbrief verschijnt zo'n vijf tot zeven keer per jaar.

Doordat er vraag naar buitentuinen (zonder huisje) afnam, is een gedeelte hiervan bij het afgesloten parkeerterrein getrokken. Het laatste gedeelte van de buitentuinen, tussen huisje 98 en het bos, werd omgebouwd tot compostopslag. In periodes van telkens 4 jaar wordt intensief gecomposteerd. Gezuiverd en gecomposteerd onkruid van eigen tuinen dient opnieuw als voedingsbodem voor de eigen tuin. Zo is de cirkel is rond. Bij de compostopslag staat een portocabin voor opslag van tuingereedschap.

In overleg met en voor rekening van de gemeente Dordrecht werd de oude toiletgroep verwijderd en een fonkelnieuwe geplaatst. Tevens werden twee jeu de boule-banen met professionele afmetingen aangelegd. Een blokhut voor een natje en een droogje is bij de 'boelbaan' geplaatst. De speeltuin is geheel vernieuwd, speeltoestellen zijn veilig en bruikbaar.

Tijdens de laatste vijftien jaar zijn veel vrijwilligers actief geweest. Nog steeds zijn veel tuinleden in verschillende tuinploegen en commissies te vinden. Zonder vrijwilligers draait geen enkele vereniging, zeker geen volkstuin.

De vereniging is langzaam aan het wijzigen van een volkstuin met overwegend groenten, aardappelen en fruit voor eigen gebruik in een tuin met aandacht voor tuinieren in de brede zin van het woord. Welke bestemming de tuin ook heeft, het is belangrijk dat iedereen het naar zijn zin heeft. Verzorg uw eigen bezit met liefde, u krijgt er iets voor terug.

'89 • '04

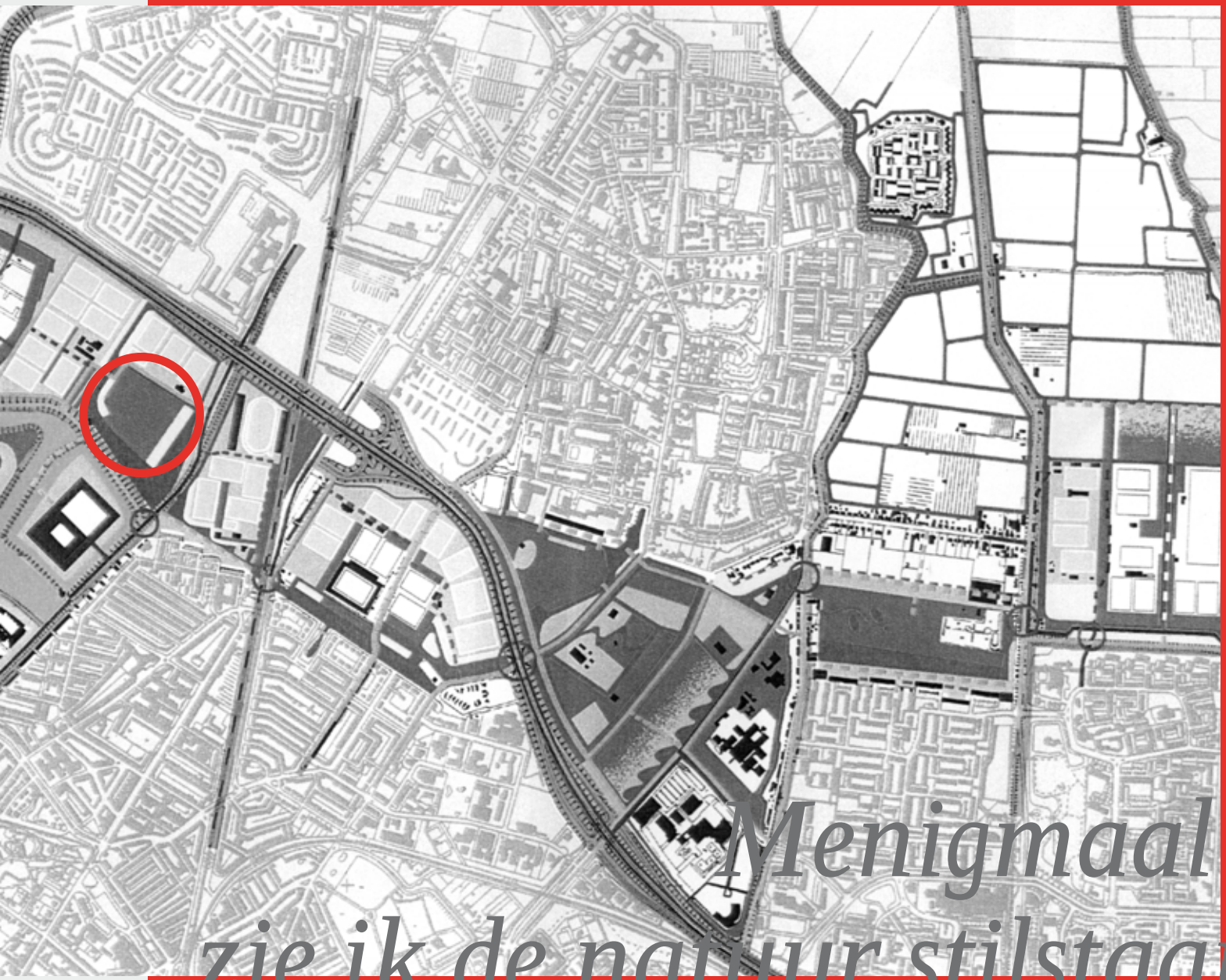

Menigmaal zie ik de natuur stilstaan en dan uitbreken in groen

Van het biljartteam

Zo'n veertien jaar geleden is het begonnen, biljarten op het tafelbiljart van Ad Timmers. Vooral op zaterdagmorgen en later op vrijdagavond werd competitie gespeeld en werden resultaten vergeleken.
Na verloop van tijd kwam de wens naar voren om een wat grotere tafel te kopen, Ondertussen waren er veertien liefhebbers die bereid waren om f 50,- per jaar te betalen om dat te kunnen verwezenlijken. Met extra geldelijke steun van enkele biljarters kwam dat al gauw binnen ons bereik.

Echte competitie

We kochten van een club die in Bibelot speelde een tafel met een bladmaat van 210 x 105 cm. Nog niet precies wat we wilden, maar het was toch een verbetering. We speelden niet zomaar een potje, maar het werd een echte competitie met een persoonlijk moyenne. Joris in 't Veld stelde een wisselbeker beschikbaar en de eerste prijs was een fles jenever.
De huidige bekerhouder is Joop de Jong.(de fles komt nog, Joop)
Enkele jaren geleden konden we de 210 met bijbetaling inruilen voor een 230er en daar spelen we met veel plezier op.
De contributie is nu 20 euro per jaar en daar bekostigen we van tijd tot tijd een nieuw laken en nieuwe ballen van.

Nieuwe leden welkom

In de loop der jaren hebben we afscheid moeten nemen van een aantal vrienden die we erg missen.
We zijn nu met twaalf man en we kunnen er nog minstens twee bij hebben. We spelen op dinsdagavond vanaf zeven uur en u kunt uw contributie kwijt bij Joop de Jong.

Wim Faassen

Edward Li en Yoek Li-Cheung

‘Hollands eten is ook mmm!’

Voor het raam van hun kleine tuinhuis staat een oer-Hollandse houten gans. Het interieur kan van iedereen zijn: geen eeuwig ruisende watervallen, lampen met kwastjes of paradijsvogels op zijde. Dit is de sobere behuizing van twee werkende mensen: Edward Li en Yoek Li-Cheung.

De zwarte aarde rond hun huisje geeft wel hun herkomst prijs. In strakke rijtjes staan er paksoy, choisam en kailem opgesteld. Het zijn Chinese groenten, waarvan de zaadjes door hen zelf uit Hongkong zijn meegenomen. Lang geleden zijn Li en Yoek uit de voormalige Engelse kroonkolonie naar Europa uigewaaierd, hij ruim twintig jaar geleden, zij tien jaar eerder. Li (1957) begon als kok in diverse restaurants, Yoek hielp haar vader, die in de Dordtse Vriesestraat restaurant Kwai Lok had geopend. Ze trouwden in 1984, kregen drie zoons en drijven sinds een paar jaar snackbar de Neushoorn op de Voorstraat-west.

Hun leven bestaat uit werken. Li en Yoek staan ‘s zomers zeven dagen achter het hete vet, waarin kroketten en patatten zich wentelen. Alleen in de winter zijn ze op maandag vrij.

‘Werken, werken, werken’, zegt Edward Li kernachtig. ‘Inkopen, bakken, schoonmaken, alles. In snackbar moeten we centje verdienen.’ Alleen ‘s nachts zijn ze thuis, aan de Noorderstraat in het Lijnbaankwartier. De weinige vrije uren zijn ze altijd op de tuin te vinden, nummer 78. Ze komen in alle vroegte en zijn rond half elf weer weg. ‘Dan moet de snackbar open’, zegt Yoek zonder een spoor van zelfmedelijden. Hard werken is vanzelfsprekend, maar een beetje ontspanning is wel fijn. ‘Hobby is belangrijk,’ vult Li aan. ‘Altijd werken is niet goed.’

De helft van de tuin staat vol bloemen. Dat is Li’s terrein. De andere helft, met groenten, krijgt de volledige zorg van Yoek. Als ze met haar handen de aarde omwoelt, denkt ze wel aan vroeger, aan het dorp bij Hongkong waar ze is opgegroeid. ‘Mijn vader had een boerderij,’ vertelt ze. ‘We hadden drie koeien, een paar kippen en wat groente. Ik was een boerenmeid. Ik ben nog steeds een boerenmeid, wel iets ouder.’ Li is een stadsmens, maar voelt zich op de tuin toch thuis.

Yoek reist regelmatig naar Hongkong. Ze komt dan met zakken zaadjes naar Dordt terug. Maar bij Europa-tuin of de PAP doet ze ook wel zaken: ‘Chinees eten lekker, maar Hollands eten is ook mmm!’ Met de buren ruilt ze graag.

Li en Yoek willen graag in Nederland blijven. Hij: ‘Kinderen hier, alles opgebouwd en ook de tuin is goed voor ons.’

Nieuwe portocabin wordt geplaatst, oude wordt afgevoerd.

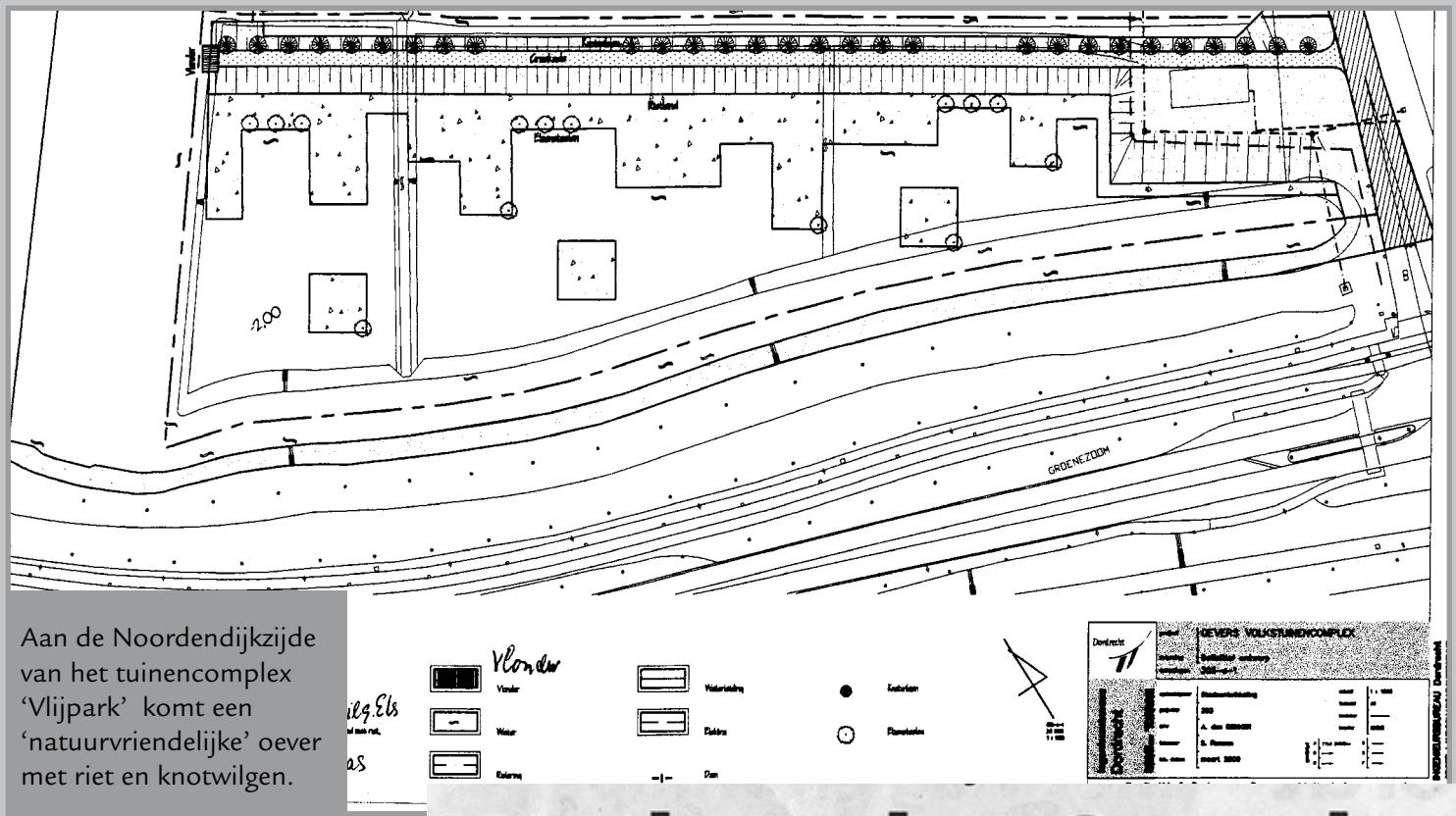

Aan de Noordendijkzijde van het tuinencomplex 'Vlijpark' komt een 'natuurvriendelijke' oever met riet en knotwilgen.

Wethouder Sas plant

Riet brengt natuur in de stad

De Dordtenaar 3
woensdag 9 mei 2001

eerste knotwilg

Eind maart plantte wethouder Cock Sas de 'eerste knotwilg' voor de Dordwijkzone aan de Noordendijk nabij de ingang van Sportpark Stadspolders. Dit is de eerste knotwilg van een lange reeks die langs de natuurvriendelijke oevers worden geplant. In het late voorjaar volgt de aanplant van riet. In het plan is ook een wandelpad opgenomen en een vissteiger, die toegankelijk is voor rolstoelen.

De Dordwijkzone is een groene strook binnen de stedelijke omgeving van Dordrecht. Zij loopt van het Wantij tot aan de Wieldrechtse Zeedijk.
In oktober 1999 heeft de gemeenteraad ingestemd met het 'ontwikkelingsplan' voor dit gebied. Het doel ervan was om de Dordwijkzone als ecologisch waardevol gebied te versterken.
Het herstel van de natuur binnen de stad, het verhogen van de gebruikswaarde van de zone als 'park voor de stad' en herkenbaarheid van de Dordwijkzone als zodanig zijn de uitgangspunten van het plan. Maar ook de natuurontwikkeling en ecologische verbindingen voor (water)vogels en andere kleine diersoorten staan centraal. De plannen helpen verder om de waterbergingscapaciteit in de stad te vergroten.
Door het beleid om steeds meer schoon regenwater te scheiden van vuil afvalwater, komt er minder schoon water in het riool. En is dit schone water af te voeren naar open water.

dordtsnar 8-5-02

Sophie Hamers, tuinhuis 50

Het tuinhuis van Sophie Hamers (60) heet 't Zonnetje. Een betere naam is ondenkbaar. De Dordtse komt al jaren op het Vlijpark. Na een moeilijkere periode in haar leven kreeg ze in 1999 haar eigen tuinhuis. De zon begon letterlijk en figuurlijk weer voor haar te schijnen. „De tuin betekent alles voor me."

Ze kocht de tuin van een oudere dame, die er niet meer voor kon zorgen. In een fotoboek heeft Sophie bijgehouden hoe het perceel erbij stond vóór ze het kocht en hoe het een jaar later was. Op de ene foto staan de distels en het onkruid tot de ramen, op de andere is een prachtige siertuin te zien. „Vroeger had ik een moestuin. Waar zou ik dat nog voor doen? Ik ben maar alleen. Van anderen krijg ik wel eens paar krootjes. Het saamhorigheidsgevoel hier is groot. Als iemand bijvoorbeeld een stoel niet meer kan gebruiken, krijgt een ander hem. We lopen de deur niet bij elkaar plat, maar ik kan echt genieten als ik in de tuin bezig ben en ik hoor dat mijn buurvrouw ook aan het werk is. Je hoeft niet eens met elkaar te praten, elkaar horen is al voldoende."

Sophie's huis ligt aan het water bij de Noordendijk. Vorig jaar heeft de gemeente de voorkant van het park afgegraven en onder water laten lopen. Sophie had eerst haar bedenkingen bij de waterpartijen en het geplante riet. Nu zou ze niet meer zonder willen. „Laatst zag ik een zwaan opvliegen. Het was net de reclamespot van de KLM. Schitterend!"

De Dordtse is bijna dagelijks op de tuin. De assistente fysiotherapie bij het Parkhuis, verpleeghuis voor dementerende ouderen, fietst na haar werk meteen naar haar tweede thuis. Daar schiet ze uit haar uniform, trekt een oude broek aan en gaat 'lekker rommelen' in de tuin of 'gewoon lekker lezen'. „Zodra ik door het hek kom, ben ik in een andere wereld", vertelt Sophie. „De vogels fluiten altijd. Hier kom ik tot rust. Je wordt hier op jezelf teruggeworpen. Ik had geen groene vingers, maar nu werk ik hier graag hard. Het is pure ontspanning."

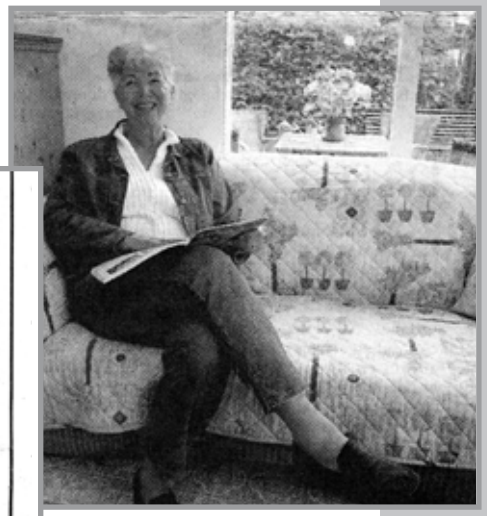

Eerst was er niets,

daarna was er meer dan iets

Wim Wouters

‘Ik weet wat ik eet’

Een dag is geen dag zonder aardappel. Wim Wouters leeft met vastigheden. De aardappel is er één van. Ze zitten bij hem in de grond en ze liggen bij hem op het bord. Drie ons per dag, een afgewogen maaltje. Macaroni of Chinees eten komt er bij hem niet in. Op de aardappel kun je vertrouwen, iedere dag weer. ‘Ik weet wat ik eet’, is zijn onweerlegbare levensmotto.

Wim Wouters (1932) legt het rustig uit in een oude fauteuil, die in de hoek staat van zijn huisje. De inrichting is degelijk en ouderwets, met meubilair en een kookstel van jaren her. Een huisje zonder fratsen, zoals hij zelf. Al dertig jaar volgt hij van hieruit de seizoenen. Met zeven anderen was hij de eerste die de braakliggende aarde van het Vlijpark bewerkte. Hij begon meteen met het planten van groenten en aardappels, zoals zijn vader en grootvader het hem hadden voorgedaan. ‘In de oorlog hadden we al een tuintje, je moest wel’, vertelt de voormalige bouwvakker. ‘Ik was negen jaar oud, toen ik mijn eerste aardappels pootte.’

Dertig jaar geleden waren er meer die een moestuin hadden. ‘Maar bij de meesten was het half moestuin half siertuin’. Als enige echte moestuinder is hij nu overgebleven. Wim is omringd door ‘keientuinen’, zoals hij dat noemt. ‘Overal leggen de mensen steentjes en keien tussen de bloemen neer.’ Niet dat hij op een siertuin neerkijkt, maar het is hem te duur en te bewerkelijk. Zijn moestuin is overzichtelijk, Wim weet precies waar alles staat. Hij teelt op biologische wijze andijvie, tuinbonen, spitskool, zomerpenen, snijbietjes en sla. En natuurlijk aardappels, Priors om precies te zijn. Elk jaar verschuiven ze naar een andere hoek van de tuin, tegen de aardappelmoeheid’. Na vier jaar staan ze weer op hun oude plek.

Wim eet alles zelf op. Wat hij overhoudt verdwijnt in een vrieskist, thuis op het Land van Valk. Daar komt hij met gemak de winter mee door. ‘In een supermarkt zul je mij niet zien’, zegt hij. Hij vertrouwt het liefst op zijn eigen eten en beperkt bewust ook de drank: geen thee, geen koffie, geen limonade en geen alcohol. Wim drinkt alleen halfvolle melk en water, dat hij zelf kookt. Zo doodt hij de resterende ‘microbeestjes’.

‘s Middags om kwart voor vijf komt het warme eten op tafel. Iedere dag van de week, vaste prik. Nooit een kwartiertje later? ‘Dan krijg ik honger’, is zijn overtuigende antwoord. Zodra hij zijn vork in de aardappels zet, krijgt hij gezelschap. Koolmeesjes vliegen door het raam naar binnen en komen op de rand van zijn bord zitten. Met hun snavel prikken ze in het dampende eten. Ze beginnen bij de aardappels, net als Wim.

V.l.n.r. Ton van den Heuvel, Bas van Leeuwen, Toos van de Weg, Peter Jongeneel, Jacqueline Steeghs, Marianne Reppel en Wim Aarnoutse.

De toekomst

Het bestuur anno 2004 bestaat uit zeven betrokken tuinleden, die zich met veel plezier voor hun taak inzetten. Naast het verrichten van de 'gewone' bestuurstaken, houdt het bestuur zich ook bezig met de toekomst van de tuindersvereniging en van het park waarin de vereniging is gehuisvest. De vereniging wil graag in het Vlijpark blijven tuinieren. Het is belangrijk dat het Vlijpark goed onderhouden wordt en er fraai uitziet. Voor de tuinleden zelf, de bezoekers uit de stad en voor de vele vogels en dieren die in het park een veilig onderkomen vinden.
Naast het vervullen van de verplichte werkbeurten, is een aantal leden vele uren bezig op 'de tuin' voor het algemeen belang. In maart 2004 heeft de ledenvergadering unaniem gekozen voor lidmaatschap van het AVVN, de landelijke organisatie voor volkstuinders. De ATV Dordrecht heeft een huurovereenkomst met de gemeente Dordrecht, welke loopt tot 2014. Het bestuur zoekt, in overleg met de leden, naar mogelijkheden om de gemeente te overtuigen van het belang van het voortbestaan van onze volkstuin.

Tuindersvereniging
Vlijpark
46
37